PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 60 lir

Leto XXIV. Št. 23 (6916)

TRST, sobota, 27. januarja 1968

SEVERNA KOREJA OBTOŽUJE ZDA, DA HOČEJO SPROŽITI VOJNO

Varnostni svet je začel razpravo o zaplembi ameriške ladje «Pueblo»

Johnsonova izjava - Komentarji sovjetskega tiska
Sestanek ameriškega poslanika v Moskvo z Gromikom

NEW YORK, 26. — Varnostni svet OZN je začel nocoj ob 21.21 po srednjeevropskem času razpravo o incidentu z ladjo «Pueblo», ki so jo zahtevale ZDA. Predseduje pakistanski predstavnik Aga Šani. Ameriška zahteva je bila sprejeta na dnevni red.

Sovjetski delegat Morozov je izjavil, da se o tej zadevi ne more in ne sme razpravljati v varnostnem svetu. Zavrnil je tudi ameriške obtožbe proti Severni Koreji in je izjavil, da je ameriška navzočnost na Koreji vzrok za napetost na tem področju.

Sovjetski delegat Morozov je zatem izjavil, da ZDA danes pobirajo plodove strupene politike, ki so jo več let vodile na korejskih tleh. Izjavil je zatem, da ameriška zahteva za sklicanje varnostnega sveta vsebuje obtožbe proti Severni Koreji, ki so brez podlage.

Zatem je Morozov izjavil, da ZDA s predložitvijo zahteve za sklicanje varnostnega sveta ne ravnajo na podlagi kakršne koli želje, da se zagotovi ohranitev varnosti in mednarodnega miru. Pozval je varnostni svet, naj zavrne ameriško zahtevo.

Takoj zatem je govoril ameriški delegat Goldberg, ki je zavrnil sovjetske obtožbe. Izjavil je nato, da bi bilo «nerazumljivo in nedopustno», če ne bi varnostni svet hotel obravnavati tega problema. Dodal je, da je dolžnost varnostnega sveta takoj začeti proučevanje predloženega problema.

Madžarski delegat je izjavil, da je pravi razlog napetosti na Koreji ameriška zasedba. Tudi on se je upri obravnavanju tega vprašanja v varnostnem svetu. Kanadski delegat pa je podprl ameriško zahtevo. Zatem je varnostni svet z 12 glasovi proti trem sprejel zadevo na dnevni red. Proti so glasovale Sovjetska zveza, Madžarska in Alžirija. Drugih dvanajst članov je glasovalo za predlog. Ker gre za postopek, ne pomeni sovjetski nasprotni glas veta.

Pred glasovanjem je govoril tudi angleški delegat, ki je poudaril odgovornost varnostnega sveta za ohranitev miru na svetu ter je pozval, naj se zadeva obravnava s potrebno hladnokrvnostjo. Dodal je, da bi razprava v zvezi z ladjo «Pueblo» lahko rešila krizo.

Takoj po glasovanju je ameriški delegat Goldberg podrobno govoril o zaplembi ladje «Pueblo». Trdil je, da je ladja bila stalno zunaj severnokorejskih voda Dalje je izjavil, da je severnokorejska ladja, ki je zajela ameriško ladjo, uporabljala mednarodne signalne zastave, ko je zahtevala od ameriške ladje, naj pove svojo državno pripadnost. Ko je ameriška ladja odgovorila, je severnokorejska ladja ukazala: «Oddaljite se, ali pa bomo na vas streljali.» «Pueblo» je odgovorila, da je v mednarodnih vodah.

Zatem je Goldberg izjavil, da za primer da bi šlo za kršitev, bi morala severnokorejska ladja spremljati ameriško ladjo ven s korejskega področja.

Goldberg je nato izjavil, da sovjetske ladje stalno plujejo v mednarodnih vodah blizu Koreje in v trenutku, ko on govori, je neka sovjetska ladja v Japonskem morju nasproti Seulu. Goldberg je dejal, da pomeni zaplemba ameriške ladje premišljen oborožen napad severnokorejskih oblasti na odprtem morju. Pozval je varnostni svet, naj zastavi ves svoj ugled, da se «v celoti spoštuje korejsko premirje od leta 1953». Dejal je, da ameriška vlada «veruje v miroljuben postopek za ureditev tega vprašanja, toda ta postopek mora delovati Sedanje stanje je nesprejemljivo.»

V svojem odgovoru je sovjetski delegat Morozov izjavil, da so Goldbergove izjave nepreprečljive. Omenil je, da je kapitan ladje «Pueblo» priznal, da je bila njegova ladja v severnokorejskih vodah. Omenil je tudi afero z letalom «U 2», ko so ZDA skušale potvoriti dejstva. Dalje je dejal, da so ZDA pogostoma v zadregi, kakršna je sedanja. Očitno je, da predstavlja incident z ladjo «Pueblo» odkrito kršitev severnokorejske suverenosti in da zaplemba ladje in posadke spada v izključno pristojnost Severne Koreje in ne varnostnega sveta. Dalje je poudaril, da je edini problem v navzočnosti ameriških sil na Južni Koreji, ki so odgovorne skupno s svojimi južnokorejskimi lutkami za 52.000 kršitev ozemlja, zračnega prostora in teritorialnih voda Severne Koreje od dneva podpisa premirja.

Ker ni bilo drugih govornikov, je bila seja odložena na jutri ob 16.30 po srednjeevropskem času.

Predsednik Johnson je podal nocoj po televiziji izjavo v zvezi z ladjo «Pueblo». Izjavil je, da uporabljajo «vsa razpoložljiva sredstva», da se doseže diplomatska rešitev. ZDA so medtem sprejele in prejemajo previdnostne ukrepe, «da bodo gotove, da so vojaške sile pripravljene za vsak primer, ki bi lahko nastal na tem delu sveta».

Johnson je nadaljeval: «Ta dejanja na noben način ne povzročajo zmanjšanja naših sil v Vietnamu. Upam, da bodo severni Korejci priznali resnost stanja, ki so ga ustvarili.» Johnson je izjavil, da je zaplemba ladje «Pueblo», «neodgovorno in napadalno dejanje, ki je nedopustno».

Zatem je Johnson izjavil, da bi zaplemba ladje «Pueblo» in aretacija posadke lahko bila severnokorejski poskus, da bi odtegnili južnokorejske in ameriške vojake iz Vietnama.

Zatem je Johnson izjavil, da so ZDA predložile zadevo Združenim narodom, poleg tega pa so začele druge diplomatske napore. Dodal je: «Še dalje bomo uporabljali vsa razpoložljiva sredstva, da najdemo hitro in mirno rešitev vprašanja.»

Uradni predstavnik sovjetskega zunanjega ministrstva je zanikal trditve, da je Sovjetska zveza odgovorila negativno na ameriško prošnjo, naj bi posredovala pri Severni Koreji v zvezi z ladjo «Pueblo». Dodal je, da Sovjetska zveza ni do sedaj še odgovorila na ameriški korak. Davi se je ameriški poslanik Thompson sestal s sovjetskim zunanjim ministrom Gromikom.

Južnokorejski list «Hankook Ilbo» piše, da je ameriška ladja na jedrski pogon «Enterprise» vsidrana v južnokorejskem pristanišču Pohang, kamor je priplula takoj zatem, ko je ameriška vlada zahtevala sejo varnostnega sveta. Ni znano, kje so druge vojne ladje, ki spremljajo «Enterprise». Pohang je 200 kilometrov južno od 38. vzporednika in 450 kilometrov daleč od severnokorejskega pristanišča Vonsan.

V Bruslju se je na ameriško zahtevo sestal stalni svet NATO na izredni seji. Ameriški predstavnik je poročal drugim štirinajstim vladam članicam o incidentu. V Toklu pa je japonski zunanji minister poklical v svoj urad sovjetskega poslanika in predlagal, naj bi Japonska in Sovjetska zveza ostali v tesnih stikih, da prispevata k mirni rešitvi incidenta.

Severnokorejska tiskovna agencija je objavila nekaj izjav, o katerih pravi, da jih je podal poveljnik ladje «Pueblo» Bucher severnokorejskim časnikarjem. Agencija pravi, da je Bucher potrdil, da je njegova ladja, ko so jo zajeli, vršila vohunsko dejavnost v obalnih vodah Severne Koreje.

Glasilo severnokorejske komunistične stranke objavlja uvodnik, v katerem pravi, da je treba krivce za incident kaznovati po zakonu. «Zločinci, ki kršijo suverenost drugih in izvršujejo izzivalna dejanja, je rečeno v članku, morajo dobiti kazen, ki jo zaslužijo. Kaznovati jih je treba v skladu z zakonom.»

List ponavlja, da je ladja «Pueblo» zaplula v obalne vode Severne Koreje in je vršila vohunsko in izzivalno dejavnost. List pravi, da gre za novo dejanje, ki krši sporazum o premirju, ter za neodpustljivo dejanje napada. Nato pravi list, da je bila zaplemba ladje primeren odgovor samoobrambe in povsem upravičeno dejanje, da se preprečijo spletke ameriških imperialistov, ki hočejo sprožiti vojno. List pravi na koncu, da se severnokorejsko ljudstvo ne bo dalo prestrašiti, ter da je pripravljeno postaviti se proti vsakemu izzivanju ali napadu sovražnika.

Iz Washingtona poročajo, da se rezervisti, ki so jih včeraj vpoklicali pod orožje, javljajo pri svojih enotah. V kongresu je državni tajnik Dean Rusk poročal o zadnjem razvoju. Zatem je Dean Rusk izjavil, da je zaplemba ladje «Pueblo» dejanje «piratstva na odprtem morju».

V zvezi z informacijami, ki prihajajo s Severne Koreje, da bi utegnili poveljnika in posadko ladje postaviti pred sodišče kot zločince, je Rusk izjavil: «Storili niso nobenega zločina. Ladja je vedno bila v mednarodnih vodah in je imela pravico biti tam, kjer je bila.»

Rusk je nato izjavil, da, če Severna Koreja želi res ravnati s posadko ladje v skladu z zakonom, bi morala takoj izpustiti ameriške mornarje. Rusk ni hotel povedati, kakšne bodo morebitne nove ameriške pobude.

Voditelj demokratične večine v senatu Mansfield je izjavil, da sta v tej krizi potrebna previdnost in potrpljenje, da ne bi poslabšali položaja posadke ameriške ladje. Dodal je, da je zadovoljen, ker so zadevo postavili pred varnostni svet OZN, in je pripomnil: «Zadnja stvar, ki bi jo potrebovali, je nova vojna v Aziji. Ena vojna ni samo dovolj, temveč je tudi preveč.»

Sovjetski tisk komentira incident z letalom «B 52» in incident z ameriško ladjo «Pueblo». «Pravda» posveča skoraj celo stran tema dvema dogodkoma pod dvema velikima naslovoma: «Nevarna izzivanja ameriških militaristov» in «Zločinske avanture Pentagona povzročajo odločen protest sveta.»

«Izvestija» pišejo, da «groenlandska palomares» ni slučajen primer, temveč je logična posledica ameriške hazardne igre, pri čemer gre za usodo miru in narodov. List piše, da so ZDA prekršile splošno priznane določbe mednarodnega prava in obveznosti, ki so jih prevzele z moskovskim sporazumom leta 1963 o prepovedi jedrskih poskusov. Tedaj so podpisnice izjavile, da bodo odpravile okuževanje z radioaktivnimi snovmi. Incident na Groenlandiji, nadaljuje list, je pokazal, da se ZDA ne brigajo za svoje družabnike v NATO in v nasprotju z voljo prizadete vlade in prizadetega ljudstva uporabljajo ozemlje druge države za potrebe Pentagona. Incident je poleg tega pokazal nevarnost ameriške strategije, «katere jedrske tipalke so zajele ozemlje številnih držav sveta in morja, ki jih obdajajo».

Glede ladje «Pueblo» piše list, da velja v ZDA vpoklic rezervistov vojaško ozadje za diplomacijo ali enostavno vojaška grožnja proti Severni Koreji in pritisk na varnostni svet.

List pravi zatem, da je Washington sicer nestrpen in bi hotel zgrabiti za orožje, toda se zaveda nevarnosti, ki bi jo imel začetek druge fronte. Na drugi strani pa vpoklic rezervistov, ki je prvi po kubanski krizi leta 1962, je po mnenju lista izgovor za povečanje ameriških čet v Vietnamu. Znano je, dodaja list, da se je Johnson vedno upiral vpoklicu rezervistov, ki so ga generali vedno zahtevali. Sedaj daje incident z ladjo «Pueblo» Beli hiši «lepo opravičilo».

PO HUDIH BOJIH OKOLI KE SAN

Začelo je veljati novoletno premirje

Američani pa se ga bodo držali šele od ponedeljka in samo za 36 ur - Nad 5000 ton ameriških bomb na področje Ke San

SAJGON, 26. — V vojaških krogih so izjavili, da so včeraj razveljavili načrt za bombardiranje nekaterih krajev Severnega Vietnama, zato da uporabijo letala proti osvobodilnim silam na področju Ke San.

Akcija ameriških bombnikov na tem področju je zavzela izredno velik obseg. Gre morda za največje bombardiranje, kar so jih Američani izvedli v katerikoli vojni do sedaj. Včeraj so ameriški bombniki izvršili 480 napadov na položaje osvobodilnih sil okoli Ke San, kjer je razmeščenih 10 tisoč ameriških vojakov. Tem bombnikom je treba dodati še napade ogromnih strateških bombnikov «B 52». Od nedelje so odvrgli na vrhove, ceste in steze tega področja nad 5000 ton bomb.

Vzletišče letališča Ke San je stalno pod obstreljevanjem avtomatičnega orožja osvobodilnih sil. Številna oskrbovalna letala niso mogla pristati in so morala spustiti svoj tovor s padali. Pritisk osvobodilnih sil se veča na vsem severnem ozemlju Južnega Vietnama.

Preteklo noč so osvobodilne sile napadle dve glavni ameriški oporišči na visoki planoti, in sicer Plei Ku in An Ke. Skupine partizanov so vdrle na letališče blizu Plei Ku in povzročile precejšnjo škodo. Skupine so prišle na letališče pod zaščito granat minometov. Nato so postavile eksplozivne naboje na vzletišča in pod letala.

V An Ke 45 kilometrov od Plei Ku je bilo uničenih več letal in helikopterjev. Oporišče so osvobodilne sile obstreljevale z minometi in z raketami.

Kolona ameriških vojakov, ki je prevažala strelivo za neki topniški položaj kakih 15 kilometrov od Ke San, je padla v zasedo osvobodilnih sil. Osem ameriških vojakov je bilo ubitih, 44 pa ranjenih.

Narodnoosvobodilna fronta je pozvala osvobodilne sile, naj v letu 1968 vodijo še odločnejšo borbo ter naj branijo in razširijo osvobojena področja. Nocoj ob 18. uri po srednjeevropskem času pa je osvobodilna vojska začela spoštovati enotedensko premirje, ki je bilo napovedano za vietnamsko novo leto. Kakor je znano, pa so ameriške in sajgonske sile sklenile, da se bodo držale samo 36-urnega premirja, začenši od 18. ure v ponedeljek.

Hanojski list «Nan Dan» piše, da pomeni ameriški sklep o omejitvi premirja na 36 ur sabotažo in cinično dejanje, ki priča o šibkosti in barbarstvu Američanov in južnovietnamskih oblasti.

Iz Vietnama so javili, da letalo mednarodne komisije za nadzorstvo, ki skrbi za povezavo med Severnim Vietnamom in Laosom, ni danes dobilo dovoljenja za pristanek v Hanoju, kjer bi se moral vkrcati kanadski predstavnik komisije, ki se je včeraj sestal s severnovietnamskim zunanjim ministrom, s katerim se je pogovarjal o možnosti pogajanj za konec vojne.

OB NASPROTOVANJU IN NAPOVEDI OSTAVKE SOTAJNIKA DE MARTINA

Nepopolna večina socialistične stranke je zavrnila možnost vladne krize

Seja je trajala vso noč in se je zaključila šele danes popoldne - Verjetno zasedanje CK PSU - Ostra razprava v senatu o deželnem volilnem zakonu

RIM, 26. — Vodstvo PSU je danes po izredno dolgem zasedanju odobrilo večinsko resolucijo, ki predstavlja pravi razkol v stranki, saj se je od nje odločila ne samo levica, temveč tudi dvanajst članov vodstva, tako da je za resolucijo glasovalo 27 članov, vzdržalo se je 12 članov, proti pa je glasovalo 5 članov. Bistveni prelom pa je povezan s sotajnikom De Martinom, pri čemer se že govori o njegovi ostavki.

Resolucija se nanaša na zahtevo o preiskovalni komisiji o SIFAR, pri čemer že v začetku omenja stališče KD, ki vidi v tej zahtevi razlog za vladno krizo. Resolucija pravi, da bi bila kriza zelo škodljiva za normalen razvoj, zlasti v zvezi s sedanjimi težavami in potresom na Siciliji, poleg tega pa bi onemogočila tudi ustanovitev preiskovalne komisije. Zaradi tega zavrača to možnost, pri kateri bi predstavljale izhod «samo predhodne politične volitve».

Vodstvo PSU je sinoči razpravljalo vso noč in seja se je zaključila šele ob 6.15. Očitno gre za zelo ostra notranja nasprotja, ki so dobila svoje najostrejše obeležje s stališčem sotajnika De Martina. Na tej osnovi se je porušilo dosedanje ravnotežje v okviru PSU, ki temelji v vodstvenih organih na načelu enakosti: polovica bivših PSI in polovica bivših PSDI. Zato tudi dosedanji vodstveni organi ne ustrezajo dejanskemu razmerju sil v stranki, v kateri imajo bivši člani PSI veliko večino in so bili tudi do sedaj sklepi sprejeti soglasno, ali vsaj z veliko večino in samo s kritičnim stališčem levice. Združitveni kongres v tej zvezi ni prinesel jasnosti, ki jo bo prinesel samo prvi redni kongres združene socialistične stranke, ki pa bo predvidoma šele po političnih volitvah.

Zelo verjetno bo prišlo v prihodnjih dneh do ponovnih posvetovanj in do poskusov, da se nasprotja nekako izravnajo, saj je vodstvo sklenilo, da se ponovno sestane v ponedeljek, ali v torek po zasedanju poslanske zbornice, ki bo posvečeno obravnavi vprašanj in predlogov o parlamentarni preiskovalni komisiji o SIFAR.

Čujejo se tudi glasovi, da gre za vprašanja, za katera bi moral biti pristojen glavni odbor stranke, in s tem v zvezi napovedi o bližnjem zasedanju CK PSU.

V senatu se nadaljuje živahna bitka ob poskusih desnice za obstrukcijo zakonskega predloga o deželnem volilnem zakonu. Do ponovne zaostritve je prišlo, ker je predsednik napovedal, da bo zavrnil vse popravke, ki so po njegovem mnenju v nasprotju z ustavo. Tudi o tem vprašanju je senat glasoval in je prišlo do živahnega nasprotovanja misinov in liberalcev, ko številni popravki sploh niso prišli na glasovanje.

Predstavniki pekov so danes obrazložili razloge za stavke, ki so jo sindikalne organizacije proglasile za 31. januar. Delovna pogodba je ostala nespremenjena od 1965. leta in je v številnih obratih ne izpolnjujejo, delodajalci pa nočejo začeti razgovorov o obnovitvi.

V Delhiju sestanek Tito-Kosigin-Gandi

NOVI DELHI, 26. — Danes so se začele v Novem Delhiju proslave obletnice ustanovitve indijske republike. Kot častna gosta sta bila navzoči tudi jugoslovanski predsednik Tito, predsednik sovjetske vlade Kosigin, ki sta bila na častni tribuni skupno z Indiro Gandi.

Na vojaški paradi so prikazali tudi izstrelke, ki jih je Sovjetska zveza dobavila Indiji leta 1962.

Med parado je letelo nad mestom 136 letal in tudi več helikopterjev francoske in sovjetske izdelave. Računa se, da je parado gledalo okoli milijon ljudi.

Proslave se nadaljujejo danes v rezidenci predsednika republike s sprejemi in folklornimi prireditvami. Uradne proslave se bodo končale v ponedeljek z vojaško ceremonijo.

Indijski predsednik Zahir Husain je povabil danes na večerjo predsednika Tita in Kosigina. Pozneje se je pridružila še Indira Gandi, s katero sta imela Tito in Kosigin «privaten» razgovor o incidentu z ladjo «Pueblo»,o Vietnamu in o Srednjem vzhodu.

Poziv SKGZ

Izvršni odbor Slovenske kulturno gospodarske zveze je na seji v četrtek, 25. januarja sklenil pozvati vse včlanjene organizacije ,da po svojih močeh prispevajo za hudo prizadete prebivalce Sicilije in da se pri tem pridružijo pobudam občinskih uprav.

PO NOVIH POTRESNIH SUNKIH NA SICILIJI

Večina prebivalstva prenočuje na prostem s čimer se veča nevarnost novih obolenj

Tri osebe umrle zaradi mraza, ki še vedno ni popustil

PALERMO, 26. — Danes so v Palermu zabeležili nov potresni sunek ob 6.39 s središčem na področju Trapanija, ob 9.03 pa drugi. V Poggioreale se je pri prvem sunku porušilo devet hiš, ki so bile poškodovane pri prvem potresu. V Calatafimi so namestili 2500 ljudi v železniških vagonih na postaji. V pokrajini Trapani je bilo pri včerajšnjem potresu ranjenih skupno 56 oseb. Preteklo noč sta zaradi mraza umrli v kraju Bisacquino na področju Palerma dve osebi. V Corleone je zmrznila šestmesečna deklica. Mati jo je vzela s seboj v zasilno zakloniščе na polju po včerajšnjem potresu. Ko je opazila, da je otroku slabo, je poklicala pomoč, toda bilo je prepozno.

V kraju Siacca je prebivalstvo, kljub ostremu mrazu, preživelo vso noč na prostem. Zjutraj je bilo mestece še vedno prazno, vendar pa so se odprle trgovine živil in pekarne. V Marsali je precej mirno, čeprav je bilo včeraj poškodovanih precej poslopij. Mnogo ljudi je preživelo noč na polju, toda večina prebivalstva je ostala doma.

Prebivalci Agrigenta, ki so preživeli noč na prostem, so se zjutraj vrnili v svoje domove. Šole so zaprte, odprti pa so javni uradi in trgovine. Ponoči je prišlo nekaj tovornjakov z begunci iz Montevaga in Santa Margherite Belice, ki so davi odpotovali proti severu. Tudi v Castelvetranu je prebivalstvo preživelo noč na prostem. Pri včerajšnjem potresu se je porušilo več hiš, ki so bile že prej poškodovane.

Po včerajšnjem izredno slabem vremenu je bilo danes v Palermu zopet sonce. Toda gore okoli mesta so vse zasnežene. Tudi na cestah je poledica. Ponoči je snežilo na potresnih področjih okoli Agrigenta, toda sneg se je kmalu spremenil v blato. Tudi gore okoli Gibelline in Sante Ninfe ter Castelvetrana so pokrite s snegom.

Davi so obnovili letalski most med letališčem Birgi blizu Trapanija in Ciampinom. Z letali zopet prevažajo sanitetni material, živila in nove reševalne skupine, ki bodo zamenjale dosedanje. Pripravljajo tudi področja, kjer bodo nastale vasi iz barak.

V bližini Siacce v pokrajini Agrigento so nastale v zemlji razpoke, iz katerih uhaja sivkasti plin. Na vsem področju se širi oster duh po žveplu.

Danes je prišel na letališče blizu Trapanija minister za obrambo Tremelloni, ki si je ogledal iz helikopterja prizadeta področja. Na letališču se je sestal s podtajnikom v notranjem ministrstvu Gasparijem, ki koordinira pomoč na prizadetih področjih.

Ministrstvo za zdravstvo javlja, da se je zaradi včerajšnjega novega potresa znova poslabšalo higiensko - zdravstveno stanje. To pa ne kar se tiče ranjenih, katerih število k sreči ni bilo veliko, temveč bolj zaradi psiholoških posledic tako med prebivalci na splošno, kakor med bolniki v bolnišnicah. Mnogi od teh so množično zbežali iz bolnišnic. Druge so morali prepeljati v druge bolnišnice na neprizadetih področjih. Nastalo je s tem vprašanje pripravljanja večje števila poljskih bolnišnic, ki že delujejo na teh področjih. Začeli so tudi iskati razpoložljivost bolnišnic na vzhodnih delih otoka, kakor tudi v drugih krajih polotoka, ki so laže dostopni z letali za prevažanje hudo obolelih v primeru potrebe. Ministrstvo za zdravstvo je pozvalo tudi pristojna ministrstva, naj upoštevajo možnost uporabe bolniških ladij.

Strah pred novim potresom je pripravil mnogo ljudi do tega, da preživljajo noči na prostem ali v zasilnih zakloniščih, in s tem se ustvarjajo novi pogoji za bolezni, predvsem za pljučnico in bronhitis spričo slabega vremena. Zaradi tega so poslali na otok nove količine zdravil.

NIČ VEČ BISTVENO NOVEGA

Nadaljnje zaslišavanje prič na procesu De Lorenzo-Espresso

Danes odloča sodišče, če bo zaslišalo še nove priče

RIM, 26. — Na današnji razpravi na procesu De Lorenzo - Espresso sta pričala dva polkovnika, ki sta bila načelnika generalnih štabov divizij. Gre za Dina Mingarellija, ki je bil načelnik štaba karabinjerske divizije «Pastrengo» v Milanu, in za Luigija Bittonija, ki je bil načelnik štaba divizije «Podgora» iz Rima. Zaslišanje obeh polkovnikov ni privedlo do posebnih novosti, ker sta oba v bistvu potrdila že znane zadeve in sta dodala samo nekatere podrobnosti.

Polk. Mingarelli je orisal celotni postopek sklicanja sestanka pri glavnem štabu karabinjerjev, način izročitve «črnih seznamov», zadevo o ukazu o aretacijah, pri čemer je seveda izključil, da bi izvršili nezakonite ukaze. Tudi glede seznamov polkovnik pravi, da je šlo za nepomembna imena, ki jih ni poznal.

Polkovnik pa je povedal nekaj novega o usodi črnih seznamov. Dejal je namreč, da so periferni policijski organi zbrali zahtevana obvestila in da je «listke» o teh obvestilih izročil SIFAR. Povedal je tudi, da je prišel od generalnega poveljstva nov seznam in torej dodatna imena, s čimer je potrdil eno izmed obtožb «Espressa», da je bil prvi seznam izročen nekako za «poskušnjo» in da bi prvemu sledili še nadaljnji, in bi za vse veljal telefonski ukaz o aretaciji. Polkovnik se seveda ni več spominjal, če so govorili tudi o koncentracijskih taboriščih in če je pri tem šlo za taborišče na letališču Linate pri Milanu. Po njegovem se ni bilo treba truditi, češ da je v bližini letališča vojašnica karabinjerjev.

Polkovnik Luigi Bittoni je bil nekoliko bolj zgovoren, čeprav ni niti on povedal kaj bistveno novega. Povedal je, da bi v primeru resnih izgredov morali «pridržati» v seznamih označene osebe in aretirati one, ki bi zagrešile prestopke. Skratka, gre za točno oceno seznamov, ki so bili pripravljeni za to, da nekoga aretirajo, ne pa samo zasledujejo, ali opazujejo. Poleg imena in priimka je bila napisana tudi oznaka: «špijonaža» ali «sabotaža». Kar pa se tiče seznamov, pravi, da so bili površni, in da se spominja samo neke 75-letne osebe, ki je bila menda vpisana v PSI. Seznami so bili skratka stari, iz 1950-52. leta, in izključuje, da so vsebovali vladne osebnosti, poslance ali vojake.

Tudi ta polkovnik ni hotel nič vedeti o koncentracijskih taboriščih, češ da je šlo za zadeve, ki so bile v pristojnosti krajevnih organov in torej poveljnikov legij. Tudi on je potrdil, da je prejel dopolnilni seznam in je zanikal, da so imeli načrt zasedbe RAI-TV.

Zasedanje se bo jutri nadaljevalo, ko bodo sodniki odločili, če bodo zaslišali še nadaljnje priče.

Aretacije antifašistov v Španiji

MADRID, 26. — Španska policija je aretirala tri portugalske državljane, za katere trdi, da so bili oboroženi z dvema samokresoma in da so imeli pri sebi 12 tisoč novih frankov. Policija pravi, da so priznali, da so hoteli prinesti orožje in denar za antifašistične organizacije. Portugalska je zahtevala izročitev treh državljanov, ki so menda nezakonito prišli v Španijo.

Policija je aretirala štirideset študentov, ki so se udeležili protestnih manifestacij v Madridu, ker so oblasti zaprle znanstveno, filozofsko in politično fakulteto, v katerih so bile proglašene stavke.

Iz Lizbone poročajo, da je dvanajst portugalskih osebnosti odločno protestiralo pri predsedniku republike, ker niso prejeli odgovora na zahtevo o ukinitvi preventivne cenzure. V pritožbi je rečeno, da izvedo portugalski državljani za novosti iz tujega tiska, in to tudi glede resnih vprašanj, ki zanimajo Portugalsko. V tej zvezi je omenjen tudi zadnji škandal, ko so bili nekateri vidni politični predstavniki Portugalske povezani z nemoralno dejavnostjo.

Brown o ladji «Pueblo»

LONDON, 26. — Zunanji minister Brown je davi izjavil v spodnji zbornici, da je britanski stalni predstavnik v OZN Caradon dobil navodila, naj podpre ameriško zahtevo, da se o zadevi ladje «Pueblo» razpravlja pred varnostnim svetom. Dodal je, da ima Caradon nalogo prispevati k vsakemu poskusu zadovoljive rešitve incidenta. Brown je izjavil, da je prepričan, da je ladja bila v mednarodnih vodah, ko so jo zajeli.

Neki laburistični poslanec je pozval vlado, naj stopi v neposreden stik s severnimi Korejci, «s katerimi smo sklenili številna prijateljstva med tekmami za svetovni pokal». Brown pa je odgovoril, da je po njegovem najboljši kraj za posredovanje OZN.

Na vprašanje, kakšna je bila dejavnost ladje «Pueblo», je Brown odgovoril: «Zelo dobro nam je znana ta vrsta dejavnosti, pri kateri so vsi zaposleni. So take ladje tudi ob naših obalah in vemo, kaj delajo. Toda razumeti moramo to vrsto dejavnosti, ki se na splošno izvaja.»

De Murville o francoski zunanji politiki

PARIZ, 26. — Zunanji minister Couve de Murville je danes med kosilom, ki ga je priredil pod predsedstvom bivšega tajnika golistične stranke, obrazložil osnovna stališča vlade. Dejal je, da ni mogoče govoriti o nadnacionalni Evropi, saj je edino stvarno govoriti o skupnem sodelovanju suverenih držav. Glede britanske kandidature meni, da za sedaj Velika Britanija ni sposobna vzdržati konkurence in finančnih obveznosti, ki jih skupnost zahteva. Razvrednotenje funta in odločno stališče britanske vlade govore, da je Velika Britanija na pravi poti, vendar pa je treba še nekaj let, da bo lahko vstopila v skupnost.

Odpusti častnikov grške armade

ATENE, 26. — V uradnem listu je objavljena vest, da so odpustili iz vojske osemnajst generalov in petnajst polkovnikov v zvezi z dogodki 13. decembra, ko je kralj Konstantin skušal izvesti državni udar. Dekret tudi določa, da generalov in polkovnikov ne bo zaslišala preiskovalna komisija in da torej ne bodo mogli biti obtoženi v zvezi s kraljevim poskusom. Med odstavljenimi generali je tudi gen. Konstantin Dovas, ki je bil odlikovan z najvišjim vojaškim odlikovanjem in ki je bil instruktor kralja Konstantina.

Z Grčijo so obnovile redne odnose Avstralija, Portugalska in Južna Afrika.

Izpustitev glasbenika Teodorakisa je ponovno v dvomu, ker je menda sodišče «odkrilo» novo obtožbo, katero mora sodišče ponovno preučiti.

Papež je sprejel Šeperja

VATIKAN, 26. — Papež Pavel VI. je danes sprejel v zasebni avdienci zagrebškega nadškofa kardinala F. Šeperja, ki je bil imenovan za novega prefekta kongregacije za krščanski nauk. Jugoslovanski cerkveni dostojanstvenik je v sredo prevzel novo službeno dolžnost in bo ostal v Rimu do torka in se bo nato za nekaj časa vrnil v Zagreb. Njegov povratek v Rim je predviden v prvih dneh marca.

Skupina gasilcev na delu med razvalinami v Gibellini

SPREMEMBE KAZENSKEGA POSTOPKA V JUGOSLAVIJI

PREISKAVA JE PREŠLA V PRISTOJNOST SODIŠČ

Na teh stolpcih smo že objavili pred časom daljši sestavek o novostih, ki jih je prinesla v bližnji republiki «novela» o izvajanju novega kazenskega postopka. V naslednjih vrstah pa objavljamo podrobnejši opis pristojnosti sodišč in policijskih organov. Vprašanje je zelo zanimivo, ker je novi zakon o kazenskem postopku korenito spremenil tradicionalno gledanje na odnose med obtožencem in preiskovalnimi oblastmi. Gre za globoko demokratično reformo, ki ščiti obdolženca pred vsako samovoljo in mu nudi možnost, da lahko uporabi vsa zakonita sredstva, da se uspešno brani. Po novem zakonu je policija izgubila nadzorstvo nad zapori, ki so prešli v pristojnost sodišč. Policija lanko zadrži osumljenca samo 24 ur, nakar ga mora izpustiti, ali pa prijaviti tožilcu. To je nekaj novosti iz novega zakona, ki ga je poljudno pojasnil Vojko Črnelč v članku, ki ga je napisal za ljubljansko «Delo»

Preiskavo opravljajo samo sodišča. Priporov ne odrejajo več organi za notranje zadeve. Sodišča bodo prevzela tudi upravljanje zaporov. Tožilec in zagovornik bosta navzoča že na prvem zaslišanju obdolženca. Na seji pritožbenega senata so lahko prisotne tudi stranke in odvetniki. To so nekatere novosti spremenjenega zakonika o kazenskem postopku, ki je začel veljati z novim letom.

Ena izmed zelo pomembnih novosti spremenjenega zakonika — preiskave (predhodnega postopka) ne opravljajo več organi za notranje zadeve, temveč, sodišča — za Slovenijo ni več novost. Vsaj v praksi ne. Minilo je namreč že dobro leto, odkar v naši republiki preiskavo vodijo preiskovalni sodniki. Za druge republike pa je to novost. Ob tem pa marsikoga zanima, kakšne so sedaj naloge organov za notranje zadeve in kakšne pristojnosti sploh še imajo?

Po razmejitvi funkcij organov za notranje zadeve in pravosodnih organov so se v dosedanjih razpravah in pogovorih pojavile razlage, ki niso v skladu z novelo zakonika o kazenskem postopku in ki bi lahko negativno vplivale na učinkovitost boja proti kriminalu. Nekateri pa celo trdijo, da policija pri nas nima zadostnih pristojnosti.

Zadeva pa je precej drugačna. Omenil sem že, da je novela izločila organe za notranje zadeve iz preiskave, ki spada sedaj po vsej državi v pristojnost sodišč. Vendar pa s tem organi za notranje zadeve niso izgubili svoje dosedanje funkcije odkrivanja kaznivih dejanj in storilcev, niti ni ta funkcija prešla na sodišče. Vsa opravila, ki so povezana z odkrivanjem in za katera je potrebna kriminalistična služba, sodobna kriminalistična tehnika in kriminalistična praksa, so tudi vnaprej ostala v pristojnosti organov za notranje zadeve. So pa nekatere druge spremembe, ki jih velja omeniti.

S tem, ko so bili organi za notranje zadeve izločeni od preiskave in ki je preiskavo v celoti prevzelo sodišče, ni bilo več potrebe, da bi imeli organi za notranje zadeve svoje zapore. Z zakonom je urejeno: zapore bodo upravljala sodišča, intenzivne priprave pa bodo zagotovlie, da bo to zakonsko določilo čimprej uresničeno. Organi za notranje zadeve morajo vsakega pripornika izročiti najpozneje v 24 urah preiskovalnemu sodniku, ki bo odločil, ali so razlogi za pripor. Če želijo organi za notranje zadeve zvedeti kakšne podatke od pripornika, ga lahko obiščejo šele, ko dobijo dovoljenje preiskovalnega sodnika. Organi za notranje zadeve tudi nimajo več pravice zaslišavati osumljencev in prič, pač pa lahko zbirajo izjave in podatke. Delavec javne varnosti lahko obišče občana in od njega zahteva potrebna obvestila, lahko pa — kadar so za to razlogi — tudi pošlje vabilo, na katerem mora pisati, zakaj je kdo vabljen. Prisilni privod pride v poštev le, če vabljeni brez upravičenega razloga ne pride in če na vabilu izrecno piše, da ga bodo prisilno privedli, če ne bo prišel. Na vprašanja povabljenec ni dolžan odgovarjati; v tem primeru ga bo delavec javne varnosti opozoril, da bo pač moral spregovoriti na zaslišanju pri preiskovalnem sodniku.

Sicer pa je po spremenjenem zakoniku o kazenskem postopku za organe notranjih zadev značilno operativno delovanje, predvsem odkrivanje kaznivih dejanj, zavarovanje sledov na kraju dejanja in zbiranje podatkov pri občanih med poizvedovalnim delom na terenu. Zato je pričakovati, da bo formalnih vabil občanom sorazmerno malo, še manj pa prisilnih privedb.

Poudariti pa je treba, da bodo v nujnih primerih organi za notranje zadeve še vedno lahko prevzeli tudi formalno preiskovalna opravila (zaslišanj pa ne). Tesno bodo morali sodelovati z javnimi tožilci in preiskovalnimi sodniki, razen tega po bodo morali biti aktivni pri zbiranju podatkov po svoji pobudi; dejstvo, da so tožilcu že poslali ovadbo ali začetek preiskave ne sodišču, še zdaleč ne pomeni, da lahko primer odložijo.

Vloga organov za notranje zadeve pri odkrivanju kaznivih dejanj in storilcev ni torej nič manjša, kot je bila.

Vse ovadbe mora dobiti pristojni javni tožilec, ki presodi, ali bo zahteval preiskavo ali ne. Preiskava se začne zoper določeno osebo, **če je utemeljen sum, da je storila** kaznivo dejanje, njen namen pa je zbrati dokaze in podatke, ki so potrebni za odločitev, ali je treba vložiti obtožnico ali pa ustaviti postopek.

Zoper sklep preiskovalnega sodnika o uvedbi preiskave se obdolženec lahko pritozi (kar prej pri poizvedbah ni bilo možno), vendar pritožba ne zadrži izvršitve sklepa. Pomembno pa je, da ima lahko obdolženec ves čas, ko teče kazenski postopek — zagovornika. Preiskovalni sodnik mora obdolženca pred prvim zaslišanjem poučiti o njegovi pravici, da si lahko vzame zagovornika in da je zagovornik lahko navzoč že na prvem zaslišanju. Če obdolženec meni, da se bo lahko branil sam, se bo pač sam branil. Vendar pa mora imeti obdolženec zagovornika po vložitvi obtožnice, če teče zoper njega postopek zaradi kaznivega dejanja, za katero se sme po zakonu izreči 10 let strogega zapora ali kakšna hujša kazen, ali če sodijo obložencu, ki ni navzoč. Če si obdolženec v teh primerih ne vzame zagovornika sam ali če nima denarja, določi zagovornika predsednik sodišča po uradni dolžnosti.

Zagovornik je načelno lahko le odvetnik. Kaj pa, če ni možno dobiti odvetnika? Če v kraju, kjer ima sodišče sedež, ni dovolj odvetnikov, dovoli predsednik sodišča na zahtevo obdolženca, da si vzame za zagovornika diplomiranega pravnika, ki je zmožen pomagati pri obrambi. Spremenjeni zakonik o kazenskem postopku zahteva čim krajši pripor. Prej je preiskovalni zapor lahko trajal največ 9 mesecev, sedaj pa največ 6 mesecev. Poudariti pa velja, da morajo senati pristojnih sodišč tudi brez predloga strank stalno ugotavljati, ali so še razlogi za pripor.

Nova zakonska določila so tudi poskrbela za čimbolj humano ravnanje s pripornik. Tako mora med drugim predsednik sodišča (zapore po spremenjenem zakonu upravlja sodišče) sam ali sodnik, ki ga določi, vsaj enkrat na teden obiskati pripornike in jih, če misli, da je potrebno, tudi brez navzočnosti nadzornikov ter paznikov vprašati, kakšna je hrana, ali se lahko oskrbujejo z drugimi potrebščinami in kako ravnajo z njimi. Dolžan je ukreniti, kar je treba, da bi čimprej odpravili nepravilnosti, ki jih je opazil med obiskom, da so v priporu ljudje, ki šele čakajo na sodbo.

Novost je tudi določilo, ki pravi, da je treba obvestiti o seji pritožbenega senata tudi obtoženca in njegovega zagovornika ter oškodovanca oziroma zasebnega tožilca, kadar teče postopek na njuno zahtevo, če je kateri koli od njih zahteval v pritožbi ali odgovoru na pritožbo, naj bo obveščen, ali če predsednik senata spozna, da bi bila navzočnost strank koristna za razjasnitev stvari. Sicer ni obvezno vabiti strank na pritožbeno sejo. Če pa je obtoženec v priporu, ima pa zagovornika, bodo poskrbeli za njegovo navzočnost samo, če bosta predsednik ali senat ugotovila, da je to smotrno.

VOJKO ČERNELČ

Danang: vojaki prve ameriške konjeniške divizije razsvetljujejo z raketami dolino San Qua. Upajo, da bodo izsledili morebitne čete osvobodilne fronte v hribovju, ki obdaja njihovo postojanko. Njihov trud je bil verjetno neploden, ker vietnamski partizani napadajo tam, kjer jih Amerikanci sploh ne pričakujejo

S SEJE IZVRŠNEGA ODBORA SKGZ

Poročilo o razgovoru delegacije s predsednikom M. Špiljkom

Izvršni svet je ugotovil pomembnost obiska

V četrtek je bila v Gorici seja izvršnega odbora Slovenske kulturno gospodarske zveze, na kateri je bilo prvenstveno govora o obisku delegacije slovenske narodnostne skupnosti v Rimu in o razgovoru s predsednikom izvršnega sveta SFR Jugoslavije Mikom Špiljkom. O pripravah za delegacijo, o poteku razgovorov in o političnih zaključkih je obširno poročal predsednik zveze Boris Race, ki je zaključil, da ob tej priložnosti Slovenci v zamejstvu nismo zamudili ugodne prilike, da na primeren način obvestimo predsednika jugoslovanske vlade o naših vprašanjih. Predsednik je podčrtal, da je bil razgovor sproščen, da so se člani delegacije izpopolnjevali v izvajanjih, tako da ni prišlo niti do ponavljanj, niti do različnih stališč. Podčrtal je, da je predsednik Špiljak že dobro poznal naša vprašanja, kar priča o prizadetosti matične države za nas

O poročilu se je razvila obsežna diskusija, v kateri so člani izvršnega sveta ugotovili pomembnost tega obiska in stališča SKGZ, ki je bilo že sprejeto na zadnji seji julija lanskega leta.

Izvršni odbor je nato okvirno pričel razpravo o nekaterih vprašanjih kulturne aktivnosti, o katerih pa se bo predhodno še izrekla kulturna komisija zveze.

Mesec dni na dnu reke

JESOLO (Benetke), 26. — Policijske oblasti so našle avto Pietra Gazziera iz Zelarina v bližini kraja Jesolo, in sicer v reki blizu vasi Trepalade. V avtu je bilo truplo 41-letne Flore Tralli.

Mladi Pietro Gazziera je izdihnil pred nekaj dnevi sredi trsja v bližini izliva reke Sile v morje. Spričo tega je vsa ta dogodivščina zavita v zelo gosto meglo.

Flora Tralli je odšla s svojega doma skupaj z Gazzierom že pred mesecem dni. Ženska se je bila ločila od moža ter je imela hčerko, ki je stara 20 let.

Policijski organi so našli avto v katerem je bila Trallijeva v globini osem metrov. Karoserija na avtu je bila pokvarjena na več mestih, ena vrata pa so bila odprta. Zdi se, da je Gazziera tisto noč (na božični večer) upravljal avto v katerem se je vozil skupaj z Trallijevo. Zaradi velike hitrosti je v bližini kraja Trepalade izgubil nadzorstvo nad vozilom ter se prekucnil v reko Sile. Pri nesreči je voznik baje zadel v obcestni kamen ter ga izruval. Že naslednji dan je uslužbenec cestne uprave popravil okvare, toda ni se zavedel, da se je mogoče zgodilo kaj hujšega. Šele pozneje so ugotovili, da je verjetno avto padel v reko prav na tistem mestu.

Bivša Celentanova zaročenka pred sodniki

MILAN, 26. — Sodnijske oblasti so uvedle kazenski postopek proti Mileni Cantù, bivši zaročenki pevca Adriana Celentana. Sodišče je uvedlo kazenski postopek proti deklétu, njenemu 58-letnemu očetu Giovanniju, 54-letni materi Giuseppini Panzini, 30-letnemu bratu Eugeniu ter še nekaterim drugim osebam in sicer zaradi pretepa.

Dogodek se je pripetil 14. aprila 1963, ko se je bivša Celentanova zaročenka vrnila s starši in prijatelji v Milan. Zaradi precejšnjega hrupa v poslopju, kjer je stanovala s svojimi starši, je posegla vmes policija na zahtevo nekega drugega stanovalca.

Ribiška ladja priplula na varno

BARI, 26. — Kmalu po zori je priplula v pristanišče Mola pri Bariju ribiška ladja San Tommaso, za katero že od 4. ure včeraj zjutraj niso vedeli, kje se nahaja. Pomorske oblasti so ukazale vsem nižjim enotam, da preiščejo celotno področje, kjer bi se ribiška ladja utegnila nahajati. Vse te pobude pa niso porodile nobenega uspeha, ker je poveljnik ribiške ladje, ko je opazil, da gre vreme na slabše, sklenil, da se približa obali in počaka na konec nevihte. Žal pa tega svojega sklepa ni mogel sporočiti po radiu pristojnim oblastem, ker ladjica ne razpolaga z radijsko oddajno postajo. Davi, ko se je vreme izboljšalo, je ladja zaplula v pristanišče v Moli.

RIM, 26. — V prihodnjih dneh se bo po mnenju meteorologov italijanskega vojnega letalstva vreme izboljšalo. Po njihovem mnenju bodo sedanje nizke temperature trajale največ 72 ur. Potem po prenehal vpliv motenj, ki prihajajo iz Anglije. Po mnenju meteorologov se bo vreme najprej izboljšalo v Siciliji. Ti ugodnejši meteorološki pogoji se bodo potem razširili na ostali del italijanskega polotoka. Čez tri dni bi se morala povsod temperatura precej dvigniti.

NESREČA ATOMSKEGA BOMBNIKA V GROENLANDIJI

Danska zahteva pojasnila o poletih ZDA čez svoje ozemlje

Letalo s štirimi jedrskimi bombami je okužilo ledeno in snežno področje - Zaskrbljenost v vladnih krogih

KOPENHAGEN, 26. — Danski ministrski predsednik Jens Otto Krag je danes izjavil, da je danska vlada zahtevala od ameriške vlade, da ji pojasni vse okoliščine letalske nesreče ameriškega vojaškega letala «B 52», ki se je zrušilo s štirimi jedrskimi bombami na Graenlandiji v bližini letališča Thule.

Ta dogodek je zelo nevšečen za dansko vlado, in sicer zaradi dveh razlogov. Prvi zadeva politično stališče danske vlade do NATO, drugi pa splošne zdravstvene in tehnične zadeve, ki so povezane z morebitnim radioaktivnim izžarevanjem.

Glede prvega razloga je predsednik danskega ministrskega sveta dejal, da gre pri tem za nesrečo, ki se je pripetila proti volji odgovornih ameriških krogov. Zunanji minister Tabor je v določeni meri sprejel to tezo, vendar pa je zahteval pojasnila glede morebitnih prejšnjih poletov ameriških bombnikov z jedrskim orožjem čez dansko suvereno ozemlje.

Potek vsega tega dogodka je spravil vlado ZDA v zelo kočljiv položaj, ker povsod vlada vtis, da se ZDA ne zanimajo preveč za morebitne suverene pravice raznih držav ter uporabljajo razna ozemlja v svetu, ki so za njih strateško važna, ne glede na pristanek prizadetih. Dokler vse teče po namazanih dolarskih kolesnicah, je vse v redu, ko pa se pripeti kaka bučna nesreča, potem pa je ogenj v strehi.

Američani zagotavljajo, da je radioaktivnost, ki so jo povzročile bombe na obširnem ledeniškem otoku, skoraj nepomembna. Res pa je, da je vlada ZDA poskrbela za temeljito preiskavo. Ameriški general Hunziker je izjavil danes na tiskovni konferenci v oporišču Thule, da je okuženo le področje ledu in snega.

General Albert Bowley, ki vodi preiskavo, je izjavil, da se je nesreča pripetila kakih 160 km od oporišča, ko je na letalu nastal požar. Ko je posadka sporočila, da ne more zadušiti zubljev, so ji ukazali, naj se reši s padali. En član posadke je pristal 5 km od oporišča, drugi samo 2 km proč, a tretjega so našli v nekem prepadu.

Danski časopisi najavljajo protestno noto Danske Združenim državam Amerike.

Učenjaki raziskujejo življenje Eskimov

NEW YORK, 26. — ZDA, Kanada, Danska in Francija so sklenile, da bodo začele skupno proučevati zgodovino eskimske družbe, že s prihodnjim julijem bodo znanstveniki vseh teh štirih držav odpotovali v tri kraje, ki ležijo onstran arktičnega kroga. Vest je sporočila v Washingtonu ustanova «National Academy of Scienses». Preiskavo bodo vodili pod pokroviteljstvom ustanove «International Biological Program» pri katerem sodeluje 50 držav.

Ameriška skupina bo obiskala vas Wainwright v Aljaski blizu Point Barrowa, kanadska pa v Iglulik v severozahodnih predelih. Danci in Francozi pa bodo opravljali raziskave na severozahodni obali Groenlandije v bližini Upernavika. Menijo, da še okoli 77.000 Eskimov živi v Aljaski, Kanadi in na Groenlandiji.

Znanstveniki štirih dežel bodo proučevali razloge, zakaj Eskimi niso nikoli zapustili svojih poledenelih dežel ter so kljub temu ostali pri življenju v razmerah, ki jih na splošno smatrajo za neprimerne za človeško življenje. Znanstveniki bodo proučevali življenje eskimskih otrok od rojstva do mladostne dobe ter bodo skušali ugotoviti v koliki meri razne bolezni prizadenejo ta narod.

Nemški «Starfighter» se je zrušil na tla

KIEL, 26. — Zvezno nemško vojno letalstvo je včeraj izgubilo svoje 77. reaktivno letalo tipa «Starfighter». Nesreča se je pripetila v bližini letališča Leck v Schleswig-Holsteinu. Očividci so pričali, da je letalo eksplodiralo pred pristankom. Pilot je skočil iz ponesrečenega letala ter pristal s padalom na tla skoraj nepoškodovan.

REORGANIZACIJA V EGIPTOVSKI VOJSKI

Hejkal govori o možnosti nove vojne z Izraelom

Obtožbe proti iranskemu šahu, da skupno z ZDA kuje zaroto proti Arabcem

KAIRO, 26. — V zadnjih dneh so na podlagi novega zakona izvedli važno organizacijo v vrhovnem poveljstvu egiptovskih oboroženih sil. Odslej sta vrhovno poveljstvo in vodstvo vojaških zadev pod Naserjevim vodstvom, pod vodstvom vrhovnega sveta poveljstva oboroženih sil in ministra za vojno generala Favzija, ki je bil imenovan na to mesto in ki hkrati ostane vrhovni poveljnik oboroženih sil.

«Al Ahram» piše, da mora Naser ratificirati defenzivne in operativne načrte, ukrepe o dobavljanju orožja, razvoj in moralno usmerjanje vojske. Naser mora tudi imenovati višje častnike.

List poroča tudi, da bodo v prihodnjih dneh reorganizirali tajništvo socialistične zveze, na vodstvo katere je bil postavljen Ali Sabri.

«Al Ahram» objavlja običajni tedenski uvodnik ravnatelja Hejkala, ki piše, da je nevarnost vojne večja kakor možnosti, da se ji izognejo s politično rešitvijo. Dalje pravi, da brez bitke ne bi mogli doseči nobene pametne politične rešitve.

Ugotavlja zatem, da odposlanstvo Jarringa na Srednjem vzhodu ni v ničemer napredovalo, in navaja izjave nekega zahodnega diplomata, ki pravi, da je največ, kar je Jarring lahko dosegel od Izraela, načrt dnevnega reda, ki se tiče neposrednih pogajanj med Izraelom in arabskimi državami. Po trditvah Hejkala vsebuje ta dnevni red naslednje: 1. Vprašanje meja. 2. Vprašanje beguncev, 3. Svobodna plovba. 4. Ukinitev arabskega gospodarskega bojkota proti Izraelu. Seveda, dodaja Heikal, vse te zahteve Arabci v njihovi obliki in v njihovem bistvu zavračajo.

Hejkal pa meni, da nevarnost ne prihaja samo od Izraela. «Iranski šah, dodaja, izvaja odkrit pritisk na vzhodno krilo Arabcev v trenutku, ko so ti predmet strahotnega pritiska na svoje lastno srce. Arabska borba je likvidirala navzočnost britanskega imperija na zadnjem braniku Arabskega zaliva. Toda ZDA se žurijo, da bi izpolnile praznino izkoriščajoč krajevne elemente, na čelu katerih je seveda šah, ki danes zahteva Bahrein in ki bi jutri utegnil zahtevati Kuvajt ali katero koli drugo ozemlje, ki bi ga on ali Amerika hotela. Tako, zaključuje Hejkal, se proti področju Arabskega zaliva pripravlja nova zarota.»

FLAMCI PROTI BELGIJSKI VLADI

V središču Louvaina spopadi s policijo

Flamski študenti nadaljujejo borbo proti francoski sekciji na katoliški univerzi

LOUVAIN (Leuven), 26. — Okoli 2.000 flamskih demonstrantov je včeraj preplavilo središče mesta ter se večkrat spoprijelo z žandarmerijo. Policisti so aretirali kakih 600 demonstrantov, ki so jih pozneje skoraj vse izpustili na svobodo. V veliki večini je šlo za flamske študente, toda med aretiranci je bilo tudi nekaj več kot deset rudarjev iz bližnjega rudarskega mesta Limburga.

O neredih v mestu Louvain (Leuven po flamsko) smo svoj čas že poročali. Flamci so nezadovoljni, ker hočejo odgovorni krogi razširiti francoski del slovite katoliške univerze v Louvainu. Za Flamce, ki predstavljajo večino prebivalstva v tem okolišu, je ta pobuda pravzaprav napad na njihovo nacionalno samobitnost.

Od tu protestne manifestacije. Včeraj so se manifestanti zbrali v predmestju Heverlee, kjer so govorniki na zborovanju poudarili flamski značaj mesta ter so sploh zahtevali, da se izloči iz univerze francosko sekcijo. Razni govorniki so ostro kritizirali «reakcionarni značaj belgijske skupnosti katoliških škofov in bruxelske buržoazije». Poleg tega so zahtevali tudi ostavko sedanje belgijske vlade.

Do podobnih manifestacij je prišlo tudi v drugih krajih, a druge se obetajo v prihodnjih dneh. Na včerajšnjih manifestacijah je policija nastopila oborožena s puškami ter je pregnala demonstrante s silovitimi curki vode iz črpalk.

Življenje na Antarktiki in na Marsu

NEW YORK, 26. — Skupina ameriških učenjakov proučuje značilnosti in način življenja mikroorganizmov, ki živijo na antarktiki. Gre za proučevanje, ki bi utegnilo pojasniti določene oblike življenja na Marsu.

Skupino učenjakov vodi dr. Roy Cameron, a ta je povezana z ameriško ustanovo NASA. Učenjaki delujejo na postaji «McMurdo Station».

Poskus samomora pohčerjenke Jane Russellove

HOLLYWOOD, 26. — Sedemnajstletna Tracy, pohčerjenka igralke Jane Russel, je skušala napraviti samomor. Dekle je zaužilo neznano količino uspavalnih praškov, in sicer preden je šla v šolo. V učilnici je nenadoma izgubila zavest. Zdi se, da je mlada Tracy skušala napraviti samomor, ker ni odobravala zakonske ločitve med materjo in Bobom Waterfieldom.

RUDNIŠKA NESREČA V SPODNJI SAŠKI

Dvanajst rudarjev mrtvih zaradi eksplozije v jašku

Nesreča se je pripetila pri prenašanju eksploziva iz preplavljenega dela jame

PEINE (Spodnja Saška), 26. — Dvanajst rudarjev je izgubilo življenje v rudniku železa Lengede v Spodnji Saški. Gre za isti rudnik, kjer je leta 1963 izgubilo življenje 29 rudarjev zaradi poplave.

Rudnik železne rude Lengede se nahaja blizu Hanoverja. To pot se je nesreča pripetila v jašku «Mathilda» v globini okoli 100 metrov.

Ravnatelj jaška, inž. Rudolf Stein, je izjavil, da je tudi sedaj botrovala nesreči poplava. Zdi se namreč, da se je hudournik, ki teče čez rudniško področje razlil zaradi hudih nalivov čez bregove ter preplavil del rudnika, kjer je bil shranjen eksploziv. Ravnateljstvo je sklenilo, da se prenese ves eksploziv, ki je bil že neuporaben v zapuščen del rudnika ter da se razstreli dohode. To nalogo so poverili trem delavcem. Ko so bili ti na delu, je nenadoma prišlo do eksplozije, ki jih je ubila. Nedaleč je bilo še devet delavcev, ki so pravkar malicali. Eksplozija je povzročila tudi njihovo smrt.

Leta 1963 je izgubilo življenje v tem rudniku 29 rudarjev. Tedaj pa so jih rešili 14. To pot ni razen smrtnih žrtev drugih poškodovancev.

Sneg in dolarji

OTTAWA, 26. — Kanadska mesta se znajdejo vsako zimo pred hudim problemom, kako pomesti s svojih ulic velike količine snega, ki zapade vsako zimo. Vprašanje je ne samo tehnično zelo zapleteno, temveč tudi pomembno zaradi velikih finančnih sredstev, ki jih treba vložiti. Federalne, pokrajinske in občinske oblasti so že določile v ta namen okoli sto milijonov dolarjev. Mesto, ki največ potroši za čiščenje svojih cest, je Montreal. Skupni strošek znaša za to mesto 9 milijonov dolarjev. V Torontu je položaj nekoliko boljši, ker je mesto blizu velikih ameriških jezer. Povsod pa zapade pozimi skoraj dva metra snega. Glavno kanadsko mesto je v nekoliko boljšem položaju, ker je razmeroma majhno ter je zato tudi strošek za čiščenje snega precej nižji (300.000 dolarjev).

Hude preglavice pa dela ministrstvu za promet čiščenje 115 letališč. Ustrezni strošek znaša 15 milijonov dolarjev.

Požar je uničil industrijsko podjetje

ROVERETO (Trident), 26. — Strahovit požar je danes zvečer popolnoma uničil v Roveretu tovarno «Duraflex», ki proizvaja lake in razna barvila. Podjetje stoji na robu industrijske cone.

Požar je vzplamtel nenadoma. Zdi se, da ga je povzročila slučajna iskra, ki je zažgala hlapove vnetljivih tekočin, ki jih uporabljajo pri izdelovanju lakov. V nekaj minutah se je oddelek, kjer je nastal požar, spremenil v ognjen pekel. Prestrašenim delavcem se je posrečilo, da so pravočasno zbežali iz gorečega oddelka. Požar pa je kljub temu zahteval svoje žrtve. Dva delavca sta dobila hude opekline ter so ju sprejeli v bolnišnico. Poškodovan je bil tudi neki gasilec. Zaradi eksplozije je bil ranjen še neki drugi moški. Njegovo stanje je resno.

Gasilci, karabinjerji in mestni redarji so se borili proti zubljem več kot tri ure. Poslopja podjetja so skoraj popolnoma uničena.

Karoserija «Pinin Farina»: elegante oblike avta «Dino»

Gabriella Giorgelli in Nino Taranto v filmu «Operazione ricchezza»

O POJAVU, KI GOTOVO SKRBI AMERIŠKO VLADO

Švedska daje zavetišče ameriškim dezerterjem

Pobeg štirih mladih ameriških mornarjev z letalonosilke «Intrepid». Obsodili so vietnamsko vojno kot «nesmiselno, kruto in nemoralno». Ameriški dezerterji v Zahodni Nemčiji, Franciji, Belgiji in na Danskem. Nadaljevali bodo šolanje na Švedskem, kjer se bodo tudi borili za mir

Ameriški oboževalci boga Marsa najbrž niso nikoli pomislili — ko so zanj začeli navduševati svoje sodržavljane — kako kmalu bodo le-ti spregledali kaj se za tem v resnici skriva. Morebiti je prav mladina spočetka še najbolj verjela, da gre za svobodo človeštva in varnost Združenih držav, katerim je začela groziti nevarnost od strani zvijačnih Azijcev in perfidnega mednarodnega komunizma. In ni še prav dolgo od tega, ko so ameriški dvajsetletniki, odhajajoči na vietnamsko bojišče, bili zares prepričani, da je prav tu treba braniti svobodo demokracije, čast in slavo svoje domovine. Odhajali so z navdušenjem, spodbujani od svojih najbližjih in vseh predstavnikov režima. Potem so v Vietnamu začeli umirati ter ugotavljati, da so njihove vizije o demokraciji in svobodi bile eno, stvarnost o tem pa druga. Ugotavljali so, kako so se po zaslugi onih, ki so si vietnamski pekel izmislili, vse bolj spreminjali v ubijajoče živali, kot so tudi sami morali v vse večjem obsegu umirati, podobno ranjenim zverem v džungli. In so se začeli vpraševati, kaj jih je privedlo v to deželo, tisoče kilometrov oddaljeno od njihovih domov, in kakšni so resnični smotri, zaradi katerih tu izgubljajo svoje zdravje in svojo mladost, svoja življenja. Skratka, začeli so misliti s svojo glavo in razmišljajoč prišli do sklepov, za katere nihče od ameriških častilcev boga Marsa, monopolistov oboroževalne industrije, nikoli niti pomislil ni, da bi se mogli poroditi v glavah obetajočih ameriških mladeničev, ki bržkone dotlej sploh niso bili kdo ve kako vajeni gledati stvarem v obraz.

Neposredna posledica tega je bila, da so mladi ameriški bojevniki v Vietnamu začeli čedalje bolj in množično dezertirati ter se opredeljevati na stran nasprotnikov te ne samo umazane, temveč tudi nesmiselne in brezupne ameriške vojne na azijskem jugovzhodu.

Svetovno časopisje je n. pr. prav pred kratkim precej pisalo o skupini štirih mornarjev, ki so pobegnili z ameriške letalonosilke «Intrepid», ko je bila zasidrana v neki japonski luki, nakar so preko Sovjetske zveze dopotovali na Švedsko, kjer so dobili pravico azila. Pobegnili so, torej dezertirali, zaradi tega, ker nasprotujejo vietnamski vojni. Pri tem so jim pomagali nekateri japonski simpatizerji, pravtako mladi in nasprotniki vojne kot oni. Intervju štirih pobeglih mornarjev na moskovski televiziji, je zbudil pozornost po vsem svetu.

Zanimiva je bila njihova pot, potem ko so zapustili «Intrepid» in se odrekli svobodi in demokraciji, časti in slavi, kakršnih so tu bili deležni.

John Barilla, Richard Bailey, Graig Anderson in Michael Lindener so potem, ko so določen čas prebili v Moskvi, zaprosili za finski tranzitni vizum. Finsko veleposlaništvo v Moskvi, pa njihovi prošnji ni ugodilo, ker je bil njihov namen doseči Švedsko, vtem ko tudi švedskega vizuma niso imeli. Finci so se raje ognili tega, da bi se zamerili Amerikancem.

Kljub temu so mladi Amerikanci — nobeden še ni prekoračil dvajsetega leta starosti — prileteli iz Moskve naravnost v Stockholm, kjer jih je sprejela policija in se pobrigala zanje, dokler bi se vsa stvar ne rešila. Bili so to dnevi, polni strahu, da bi Amerikanci ne zahtevali njihove izročitve.

Po triurni seji, je švedska komisija za tujce sklenila, da jim dovoli pravico azila, toda ne iz političnih, marveč iz človečanskih razlogov. V rešitvi ni bilo rečeno, da bi jim bila prepovedana politična dejavnost. Spričo tega se predpostavlja, da bodo omenjeni štirje, skupaj s švedskim odborom za Vietnam, v bodoče vršili propagando proti ameriškemu sodelovanju v vietnamski vojni.

Po tej odločitvi švedske komisije za tujce, je pričakovati, da bodo vsi tisti ameriški vojaki, ki se zdaj nahajajo v Zvezni republiki Nemčiji in ne bodo želeli iti na vietnamsko fronto pobegnili na švedsko in tu zaprosili za azil. Zakaj sklep te komisije pomeni, da švedi ne bodo izročali ZDA pobeglih ameriških vojakov.

Kot so štirje ameriški mornarji izjavili predstavnikom tiska, je njihova želja, da bi delovali v prid miru. Zaradi tega imajo namen ustanoviti časopis, s pomočjo katerega se bodo zavzemali za dosego omenjenega cilja.

Švedski odbor za Vietnam tudi meni, da se še mnogi drugi dezerterji skrivajo v raznih krajih Zahodne Nemčije, Francije in Belgije in samo čakajo na priložnost, da bi odšli na Švedsko. Koliko jih je na Danskem, ni znano, vedo pa, da bi jih policija, če jih odkrije, izročila ameriškim vojaškim oblastem. Ne čutijo se varni niti v eni deželi, ki je članica Atlantskega pakta. Najmanj, seveda, v Zahodni Nemčiji. Vendar jih je tudi od tu že precej dezertiralo, csem od teh jih živi tudi na Švedskem.

Štirje mladi Američani, ki so pobegnili z «Intrepida» in zatrjujejo, da je vietnamska vojna «nesmiselna, kruta, in nemoralna», pa zdaj nameravajo nadaljevati šolanje na Švedskem. Glede na to, da so dovršili samo ameriško nižjo srednjo šolo, nimajo možnosti, da bi se vpisali na vseučilišče, toda švedski odbor za Vietnam jim je obljubil, da jim bo pomagal.

Najpoprej prizadeva pojav vse bolj množičnega dezertiranja mladih ameriških pripadnikov oboroženih sil ameriški vladi nemajhne skrbi. Sicer ta pojav ni od danes, ker je bilo o njem precej pisanja tudi, postavimo, v času korejske vojne. Vendar takrat verjetno ni imel tistega obeležja izrecnega nasprotovanja vojni kot sredstvu za reševanje delikatnih mednarodnih vprašanj, ki ga ima danes in kar se, razumljivo, tudi drugače odraža v mednarodnem javnem mnenju, da ne omenjamo posledic, ki jih to ima za javno mnenje in razpoloženje ameriških državljanov v ZDA samih.

Lepa Maria Napoleone, nova napovedovalka v TV-rubriki za kulturo in umetnost

ZDRAVNIKOVO MNENJE

Kaj je vrtoglavica in kaj lahko pomeni

Je resen bolezenski znak, ki mu moramo posvetiti pozornost

Menda ni človeka, ki bi ne imel kdaj vrtoglavice. Nikoli ne nastopa enako, ampak je vedno drugačna. Nekateri ljudje občutijo vrtoglavico kot nekakšne notranje udarce, drugim se zopet zdi, kot da bi jih nekaj metalo zdaj na to, zdaj spet na ono stran. So tudi taki, ki tožijo o nesigurnosti pri hoji in pravijo, da zgubljajo ravnotežje. Toda najbolj pogosto se pojavlja pri vrtoglavici nekak privid kroženja: krožijo ali bližnji predmeti ali človek, ki se mu zdi, kot da bi občutil vrtenje lastnega telesa. Včasih se človeku, ki ima vrtoglavico, mrači pred očmi, srce močno bije, utegne se zgoditi, da pride do slabosti in bruhanja, prizadeti se ne more orientirati v prostoru.

Vrtoglavico lahko nepričakovano dobijo popolnoma zdravi ljudje, npr., če se vozijo z vrtiljakom ali če se spenjajo v višino (zlasti še, če gledajo pri tem navzdol), ali pa če gledajo predmete, ki se hitro premikajo. Nekateri tožijo, da postanejo vrtoglavi, če se vozijo z avtomobilom, letalom ali parnikom. Taki vrtoglavici pravimo morska bolezen. Ta ni nevarna za zdravje, saj hitro mine, brž ko pridemo v drugačen ambient. Ljudje, ki dobijo vrtoglavico te vrste, lahko popolnoma ozdravijo, če se zadevno vadijo.

Pri nastajanju morske bolezni je važno stanje živčevja. Značilno je, da se ljudem, ki so nekoč pluli po morju in so trpeli zaradi morske bolezni pojavijo znaki te bolezni, že ko pridejo na ladjo, včasih celo takrat, ko samo mislijo na potovanje po morju.

Za preprečevanje morske bolezni priporočajo osebam, ki so temu obolenju podvržene, da sistematsko gojijo jutranjo gimnastiko in pri tem obračajo glavo zdaj naprej, zdaj nazaj in potem na stran. Takšen dolgotrajen trening bo naposled pripomogel, da do morske bolezni sploh ne bo prišlo več. Farmacevtska industrija proizvaja danes tudi vrsto preparatov, ki bolj ali manj uspešno preprečujejo morsko bolezen. Proti nastopajoči slabosti dobro učinkuje validol, in sicer vzamemo 6—8 kapljic na sladkorju ali z vodo.

So ljudje, ki dobijo vrtoglavico brez vidnih vzrokov. Pri tem je treba pomisliti na različne bolezni osrednjega živčevja, na obolenju ušes na zastrupitve, na bolezni srca in ožilja ter obolenje žlez notranjic.

Najbolj pogosta oblika vrtoglavice je tista ki je v zvezi s povečano občutljivostjo, kot na primer pri morski bolezni, in kjer gre za okvare funkcije vestibularnega aparata. Vestibularni aparat je dobil svoje ime od latinske besede «vestibulum», kar pomeni preddverje. Nahajamo ga v notranjem ušesu, ki je zamotan labirint neštetih potov in kanalov. Vrtoglavica, ki ima vzrok v motnjah funkcije vestibularnega aparata, se bistveno razlikuje od drugih vrtoglavic. Pri vestibularni vrtoglavici na primer lahko človek pravilno opiše znake (simptome), ki jih občuti Nekaterim bolnikom se zdi, kot da bi se vrteli okoli njih razni predmeti, drugi čutijo, kot da se bi jim lastno telo vrtelo okrog vertikalne osi. Za časa mirovanja teh občutkov ni. Pojavijo se, ko se začne telo premikati (včasih je dovolj, da se premakne samo glava). Zaradi tega je razumljivo, da se hočejo ti ljudje čim manj gibati.

Znanstveniki delijo vestibularno vrtoglavico na periferno, ki je v zvezi z boleznimi notranjega ušesa, in na centralno, kjer gre za motnje v možganskih centrih. Vzroki periferne vrtoglavice so vnetja notranjega ušesa, arteriosskleroza, zastrupitve z alkoholom in nikotinom ter endokrine bolezni. Če se periferna vrtoglavica pojavlja brez vidnih sprememb v ušesu, govorimo o Menièrovi bolezni (imenovani po francoskem zdravniku Menièru, ki jo je prvi opisal sredi preteklega stoletja). Napad take vrtoglavice lahko traja od nekaj sekund do več ur. So primeri, ko se bolnik po napadu čuti popolnoma zdravega. So pa tudi taki, ko bolnik občuti veliko slabost in je popolnoma uničen. Tudi pogostost napadov je različna. Vzroki Menièrove bolezni niso povsem jasni. Večina učenjakov misli da je vrtoglavica posledica pritiska tekočine v labirintu ušesa.

Bolezen sicer ne ogroža življe-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Maksim Gaspari slavi 85. rojstni dan

Menda ga ni Slovenca, ki bi ne poznal slovenskega slikarja Maksima Gasparija. Seveda ne mislimo pri tem, da ga vsi poznajo osebno, gotovo pa ga vsi poznajo vsaj po številnih njegovih delih, katerih nekaj smo mogli zaslediti v raznih ilustracijah, nekatera pa reproducirane na razglednicah, ki so bile, so še in verjetno bodo še dolgo zelo priljubljena motivika za razne praznične ali tudi priložnostne čestitke. Kdo ne pozna pogosto tudi uspelih reprodukcij Gasparijevih del v obliki razglednic, na katerih vidimo razne slovenske narodne običaje in na katerih sta v spodnjem desnem robu napisani avtorjevi kratici M. G. In ta slovenski umetnik slavi danes svoj visok življenjski jubilej — 85. rojstni dan.

Rodil se je Maksim Gaspari 1883 v Selšku blizu Cerknice. Kmalu, že v zgodnjih otroških letih je postal sirota in sorodniki, ki so ga redili, so računali, da bi Maksim mogel postati trgovski pomočnik, morda kdaj tudi trgovec. Mlademu Maksimu pa to ni šlo v račun, pač pa je kazal veliko veselje do risanja in tako je prišel najprej na ljubljansko šolo za umetno obrt, na prelomu stoletja pa je z drugim slovenskim slikarjem, Gvidom, Birolo, odšel na Dunaj, kjer se je vpisal najprej na grafično šolo, nato pa na akademijo za upodabljajoče umetnosti. Po končanem šolanju je z drugim slovenskim slikarjem, s Hinkom Smrekarjem, odpotoval v München, kjer se je sicer s težavo prebijal skozi življenje, vendar že jasno kazal svoja povsem osebna umetniška nagnjenja, ki se jim ni odpovedal vse življenje. Nato se je Gaspari vrnil v Ljubljano.

Kakor smo že v začetku povedali, je Maksim Gaspari v glavnem jemal motive za svoje umetniško ustvarjanje v slovenski folklori. Znane so njegove Slovenske obiceti, znani so njegovi Naborniki, prav tako je znano njegovo Stehvanje in še mnogo drugih motivov iz slovenskega ljudskega bogastva, ki jih je Maksim Gaspari ovenkovečil v svojih delih.

Toda Maksim Gaspari, današnji visoki slavljenec, ni delal le s čopičem, pač pa tudi s peresom, saj se je lotil tudi umetnostne kritike in deloma tudi umetnostne zgodovine, vsaj v fragmentarnih oblikah. O sebi in o svoji dejavnosti je Maksim Gaspari rekel takole:

«Paleta s kačo med rožami in trnjem, si mislim, bi bil morda najbolj primeren heraldični simbol za mojo, tako imenovano, «folklorno umetnost». Nisem kulturni velikan na poljani naše male očetnjave, temveč le skromen živopisec motivike, v katero sem se zaljubil že v svojih mladih letih. Vse življenje sem se zavedal: «Znanje je moč!» In zato sem slikar, ilustrator, karikaturist, portretist, deloma pisatelj, pesnik . . . Življenje me je vodilo po ravnih cestah, še večkrat pa po strmih grapavih stezah. In ko že gledam svoj življenjski opus, potem lahko rečem, da me je vseskozi vodilo geslo Vesnanov, ki smo si ga Hinko Smrekar, Gvido Birola in jaz zastavila tam ob prelomu stoletja: «Iz naroda za narod»!

Da je današnji jubilant ostal vse do danes zvest temu geslu, smo posredno povedali že v začetku, ko smo omenili njegova dela reproducirana v obliki razglednic, ki so prišla v sleherno slovensko hišo. Toda njegova dela, njegovi izvirniki, ki krasijo mnoge galerije in marsikateri dom to še bolj izrazito izpričujejo in bodo ostala kot trajna umetnost tudi trajen dokaz, kako je Maksim Gaspari ljubil svojo «malo očetnjavo»

OB VELIKI KATASTROFI NA ZAHODNI SICILIJI

Na potresnih področjih se gradijo nebotičniki

Dosedanje izkušnje in nadaljnji poskusi za bodočnost

Tudi ne glede na katastrofo, ki je zajela zahodni del Sicilije, drži da se v zadnjih časih potresi kar vrstijo in mnogi prinašajo poleg materialne škode tudi veliko človeških žrtev. Nekateri izvedenci trdijo, da «podzemeljske sile se že nekaj let vedno bolj pogosto oglašajo». Ne bomo se ustavljali pri naštevanju primerov, od Agadirja do Skopja, Debra, Sicilije, Turčije, Taškenta, Čila itd., kjer so v zadnjih letih imeli zelo hude potrese, da bi s tem dokazovali utemeljenost gornje trditve, pač pa bomo po moskovski agenciji «Novosti» navedli nekaj podatkov v zvezi s tem, kaj menijo o tem vprašanjem urbanisti in gradbeniki, odnosno, kako nato odgovarjajo sovjetski gradbeniki. Urbanisti in gradbeniki se zavedajo, da je treba vsaj na področjih, ki so potresno nevarna, začeti z upoštevanjem tistih elementov v gradnji, ki naj zagotavljajo večjo varnost ljudi, kar je seveda možno le v novih gradnjah, grajenih po novih principih.

Ko so sovjetski arhitekti zbrali podatke o potresih in njihovih posledicah c Čilu, v Skopju, Taškentu in drugod, so skušali te podatke in rezultate svojih znanstvenih raziskav izkoristiti v gradbeništvu za tako imenovana potresna področja. In rezultat tega dela je to, da tudi na potresno nevarnih področjih ponovno rastejo visoke palače, celo nebotičniki, 20-nadstropne palače.

V Sovjetski zvezi so potresi posebno pogosti v republikah osrednje Azije ter v jugovzhodnem Kazakstanu. Na področju Alma Ate so v zadnjih sto letih imeli že okoli tisoč potresnih sunkov in med temi je bilo tudi nekaj takšnih, ki jih štejejo med najhujše. Zadnji potres z rušilno stopnjo devet je bil v Alma Ati leta 1911 in je popolnoma porušil mesto. Od tedaj pa dolgo let, vse do pred nedavnim, v Alma Ati ni bilo hiše, ki bi imela več kot dve kvečjemu tri nadstropja. In vendar so začeli prav v zadnjih časih celo v zadnjem letu «širiti mesto v višino». Kdor pride danes v Alma Ato, bo prav gotovo najprej opazil hotel Alma Ata, ki je za to področje že pravi «nebotičnik». Visok je namreč osem nadstropij. Še višji je sedež mestnega sovjeta, ki šteje 11 nadstropij. Poleg teh dveh «nebotičnikov» je še vrsta drugih visokih palač.

Kljub dosedanjim uspehom na tem področju gradbeniki Alma Ate še niso zadovoljni. K dosedanjim izkušnjam hočejo dodati še nove izkušnje glede gradnje palač, ki bi bile varne, seveda do določene meje, tudi za hujše potrese. Odtod novi načrti, novi prijemi, včasih pa šele novi poskusi.

Ko je bila palača devetih nadstropij — sedanji hotel Alma Ata — šele v načrtu, so se mnogi izvedenci dvomljivo izražali, ali ima smisla lotiti se take gradnje, ko vendar ne bo devet nadstropij moglo zdržati hujšega potresnega sunka. Vzrokov za te pripombe ni manjkalo. Palačo z devetimi nadstropij bi bili morali, kot je predvideval načrt, graditi iz velikih v naprej pripravljenih kosov ali blokov, podobnim tistim, ki jih v Alma Ati uporabljajo pri gradnjah dvo, ali kvečjemu štirinadstropnih hiš. Toda glavna projektanta inž. Galina Pelousova in Vili Garverdt sta upoštevala vse možnosti in predvsem dejstvo, da je proti potresom najbolj primerno to, da je pritličje «prožno». Kako je možno graditi «prožno» pritličje, na katero naj bi se nato gradila druga nadstropja, celo devet, deset in več nadstropij? Ta gradnja je v drugih potezah takšna:

Najprej postavijo za novo palačo temelje, ki pa nimajo nič skupnega z običajnimi temelji, kjer zgradijo močan monolitni temelj iz železobetona, temelj, ki sega štiri metre in pol v globino.

Na tem monolitnem temelju sta postavila 32 osemmetrskih betonskih stebrov, vgrajenih v kvadrataste «ovoje», nekakšne kesone na teh stebrih se mora «znesti» pretežni del potresnih navpičnih in vodoravnih valovanj, ker imajo ti stebri vlogo amortizerja. Del potresnih sunkov pa prevzamejo nase tudi stene, ki vežejo stebre in delijo eno nadstropje od drugega.

Ko smo tako prikazali principe, ki se jih držita sovjetska gradbenika pri gradnji višjih objektov na potresnem področju, bomo dodali, da s tem prav vse še ni bilo rečeno. Zadnjo besedo ima še neka nova naprava, ki so si jo omislili prav za to, da preverijo nove gradnje za «potresne potrebe». Na moskovskem zavodu Kučerenko so izdelali vibrator, ki do neke meje «posnema» potres. Vibrator more povzročati potresno silo devetih ton, kar bi ustrezalo tudi sili devetstopenjskega potresa.

Na neki visokogradnji v Alma Ati so to napravo tudi preizkusili, hkrati pa so preizkusili tudi samo gradnjo. Vibrator so najprej vgradili v ustrezno hišo iz železobetona v pritličju in ga nato pognali. S pogonom dveh električnih motorjev je vibrator povzročil tresenje zgradbe, ki bi ustrezalo potresu devetih stopenj. Tako naprava, kot zgradba sta se obnesli.

Navedli smo sovjetske izkušnje. Pri tem pa moramo omeniti tudi to, da se s tovrstnimi problemi temeljito ukvarjajo tudi Japonci, ki so glede tega menda pred vsemi na svetu. Japoncem je uspelo uvesti take novosti, da tudi najvišje zgradbe prenesejo hude potrese. Seveda vse to privede do dokaj višjih gradbenih stroškov. V splošnem velja, da so gradbeni stroški gradenj, ki naj bi bile kos tudi hujšim potresom, za 30 odst. višji. Toda kaj naj bi to bilo v primerjavi s tragedijami, kakršno je doživela sedaj zahodna Sicilija.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Tavagnacco pri Russu

Guido Tavagnacco, ki je v Vidmu in Gorici ter zahodno vse do Milana dobro znan slikar, je v Trstu sicer že razstavljal, skupno s furlanskimi slikarji. Sedaj pa se pri nas, v galeriji Russo, šele prvič predstavija z večjo izbiro najnovejših olj in nekaj akvarelov. Kdor pozna njegovo likovno ustvarjanje, ve da je že zgodaj po zaključku šolanja na beneški akademiji v letu 1946, vzbujal pozornost s krepko v barvah in risbi za ono dob prav sodobno zasnovanimi olji. Ugajale so nje gove pokrajine in tihožitja po skladnosti barv in oblik, enako kot njegove figuralne kompozicije po razgibanem ravnovesju, ter njegovi potrebi, ki so prepričevalno učinkovali po živi podobnosti oseb.

To svoje močno dojeto predmetno občutje lastnega okolja je Tavagnacco ohranil vse do danes. Ni pa togo zaostal na začetnih uspehih svojega umetniškega dela. V letih uveljavljanja abstraktno informalnih struj je Tavagnacco stalno prilagojeval času svojo likovno predmetnost, tako, da je vanjo vnašal vse tiste nove pridobitve napredne izraznosti, ki so mogle okrepiti umetniške vrednote njegovega oblikovnega ustarjanja.

V njegovih oljih so se postopoma pojavljali najnaprednejši slikarski prijemi, ne da bi se pri tem oddaljil od bistva oblikovne stvarnosti, obogatene z varljivim prividom abstraktnosti. Tavagnaccov trenutni način slikanja, s katerim se izpoveduje skoro samo z barvo, se nam kaže na razstavi v vrsti zelo svetlih olj belorumenkastih odtenkov, prepojenih z rahlimi sivinami Zelo široki a umerjeno razporejeni gosti namazi teh barv pa posredujejo ob najmanjšem posredništvu naravne oblike naslikanega, vendar zelo močno občuten dojem tople prisotnosti velikih cvetov sončnic in ženskih teles

Ta vsebina prevladuje v večini olj ter se stopnjujejo do obširnih slik polja s sončnicami in ženami ter ležečega akta Če je v oljih Tavagnacca barva postala neposredni izraz njegovega temperamenta ter si podreja upodobljeni predmet tako, da je skoro vseeno, ako utone v njej, pa je to drugače v prikazanih akvarelih. Ne glede na to, da je v teh velikih tihožitjih cvetja še mnogo starejšega Tavagnacca, pa vseeno po razgibanosti in drznosti potez kažejo precejšnjo povezanost s tu prikazanim oljnatim slikanjem.

MILKO BAMBIČ

HOROSKOP

OVEN (od 21.3 do 20.4.) Odličen zaslužek. Bodite previdni z dekletom, ki ste ga pred kratkim spoznali.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Odšli boste na mnogo obetajoče potovanje. Dobro se pripravite za nek galantni podvig

DVOJČKA od 21.5 do 20.6.) Prišlo bo do skoaljive razcepljenosti med vami in sodelavci. Udeležili se boste neke dobrodelne akcije.

RAK (od 21.6 do 22.7.) Zabredli boste v telesne težave, toda ne za dolgo. Trezno boste nastopili v sporu med dvema prijateljema

LEV (od 22. do 22.8.) Neprimerno bolj uspešni boste, kot ste bili doslej. Ne ponižujte se pred osebo, ki trdi, da vas ljubi.

DEVICA (od 23.8 do 22.9.) Enkraten uspeh, ki je verjetno ne bo več ponovil. Bodite bolj zadržani v odnosih do žen.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Brez večjega napora ne boste dosegli cilja, ki ste si ga bili postavili. Se nekaj časa boste slabo razpoloženi

ŠKORPIJON (od 21.10 do 22.11.) Opogumite se in svojim predstojnikom predložite nek svoje zahteve. Povežite se tesneje z družino.

STRELEC (od 22.11 do 20.12.) Več previdnosti v ravnanju z denarjem. V čustvenih odnosih ste nekoliko pregrobi.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Kot ste novo leto začeli, tako tudi nadaljujte: solidno in previdno. Nemudoma obiščite nekega prijatelja, ki je zbolel.

VODNAR (od 21.1 do 19.2.) V odnosih do ljudi ne nastopajte tako, da bi vam mogli očitati brezdušnost. Naužijte se do konca sreče, ki se vam nudi

RIBI (od 20.2 do 20.3.) Obrzdajte nekoliko svojo preveliko slast po denarju Srečno boste prestali dokaj težko srčno preizkušnjo.

PET LET PO NAPADU NA POŠTNI VLAK

V Kanadi so ujeli Charlesa Wilsona

Menijo, da je eden izmed voditeljev tolpe, ki je izvedla največji rop v zgodovini: 4 milijarde lir v naši valuti

LONDON, 26. — Prve dni avgusta letos bo pet let, odkar je bil izvršen največji roparski napad v zgodovini, ko je namreč skupini roparjev uspelo napasti poštni vlak, ki je iz Glasgowa vozil v London obilna dva milijona funtov šterlingov, torej okoli štiri milijarde lir v naši valuti. Kakor je znano, je napad uspel in čeprav so pozneje angleške policijske oblasti uspele spraviti pod ključ in pred sodišče nekaj članov te roparske tolpe, ni jim uspelo priti do plena in nekaterih članov tolpe, niti jim ni uspelo odkriti imena tistega, ki je ves ta napad pripravil in vodil .Angleški policiji je uspelo rešiti dejansko le osmino ukradenega bogastva in aretirati le nekaj roparjev. V četrtek zjutraj pa so v Kanadi postavili «lisice» na roke enemu izmed roparjev. Hkrati pa poročajo, da so tudi v Londonu aretirali enega izmed roparjev, ki so sodelovali pri tem velikem ropu.

Zgodba Charlesa Wilsona, ki so ga v četrtek uklenili v Kanadi, je zanimiva, ker menijo, da so s tem «spravili na varno» enega izmed glavnih pobudnikov in vodij tega ropa, kar z drugimi besedami pomeni, da se angleški policiji odpira pot do razkritja novih soudeležencev pri tem ropu in s tem tudi do odkritja skrivališča ali skrivališč, kamor so roparji svoj plen skrili.

Charlesa Wilsona so aretirali v kraju Rigaudu, v Quebecu v Kanadi, kjer ima svojo posest in kjer je pod tujim imenom živel z ženo in tremi hčerami. Aretiral ga je sam načelnik letečega oddelka Scotland Yarda Thomas Butler, seveda ob pomoči kanadske policije. Thomas Butler je pred dnevi v ta namen tajno prišel v Kanado, ker so nekateri podatki govorili, da se je bil Charles Wilson zatekel v Kanado.

Pravzaprav je bil Wilson že v rokah britanske policije in celo prvi izmed vseh članov roparske tolpe, ki ga je britanska policija aretirala po napadu na poštni vlak. Ko se je na Angleškem začel lov na člane roparske tolpe, so aretirali kakih 15 roparjev in 7 članov tolpe je bilo obsojenih na krajše ali daljše zaporne kazni. Charles Wilson je bil na tem procesu, kot eden izmed voditeljev napada, obsojen na najdaljšo zaporno kazen na 30 let. Toda ni minilo še leto dni, ko je skupini Wilsonovih prijateljev uspelo priti v zapor v Winson Greenu, kjer je bil Wilson zaprt. Tu so nočnega zaporskega paznika omamili, nato pa rešili Wilsona in preko zidu pobegnili. Približno leto dni pozneje je uspelo iz angleških zaporov zbežati še štirim drugim Wilsonovim sodelavcem, med katerimi je bil tudi Ronald Biggs, ki so ga smatrali za namestnika voditelja tolpe.

Kakor se spominjamo, so se tedaj pobegi iz britanskih zaporov vrstili tako rekoč dan za dnem, tako da je o tem razpravljal celo britanski parlament .Britanska policija se je potrudila in je leta 1966 spravila pod ključ dva nadaljnja člana roparske tolpe in sicer Edwarta Whiteja in Ronalda Edwardsa, toda veliko roparjev je ostalo na svobodi in med temi je tudi vodja tolpe. Še danes britanska policija ne ve povedati, kdo naj bi to bil, pa čeprav hkrati domneva, da je to Bruce Reynolds, ki da se je umaknil v tujino, kjer uživa na račun bogastva, ki si ga je s tem ropom priskrbel.

Charles Wilson si je poleti, pred dvema letoma, kupil v kraju Rigaud v zvezni državi Quebec v Kanadi lilo in posest za 42.000 dolarjev in se tu naselil pod imenom Ronalda Allowaya. Užival je svoj blaženi mir in ni nikamor zahajal, pač pa se raje zadrževal doma s svojimi tremi hčerami in ženo. Kdor je od sosedov poznal gospoda Ronalda Allowaya, mu niti na pamet ni prišlo, da bi to mogel biti Charles Wilson, to se pravi eden najbolj znanih zločincev, kar jih je na seznamu Scotland Yarda in tudi Interpola.

Kanadski policiji pa je pred časom vendarle postal sumljiv, posebno še, ko je dobila od mednarodne policije prošnjo, naj se nekoliko pozanima za tega gospoda in naj nadzira vse njegove premike. Šef letečega oddelka britanskega Scotland Yarda Thomas Butler pa je pretekli teden tajno prišel v Kanado, v Montreal, da bi «preveril nekatere stvari».

V soboto dopoldne se je na domu Ronalda Allowaya predstavilo nekaj agentov, da bi preverili njegovo identiteto. Takoj so ugotovili, da je gospod Alloway prišel v Kanado ilegalno in da dejansko ni to nikak Alloway pač pa pravi pravcati Charles Wilson, ki je najprej pripravil ali celo vodil napad na vlak, nato pa tudi pobegnil iz birminghamskega zapora. Prepoznal ga je tudi inšpektor Scotland Yarda. Načelnik kanadske policije ga je pri priči aretiral «zaradi prestopka», ker je protizakonito prišel v Kanado. Odpeljali so ga najprej na policijo v Montreal, kjer so ga zaslišali, nato pa so ga izročili oblastem, ki odločajo o vseljevanju tujcev v Kanado. Le tem oblastem je prepuščeno, kaj bodo z njim storili.

Vest o aretaciji Wilsona je prišla v London šele sinoči. Kanadska policija, na katero so se obrnili za informacije, pa ni hotela dati nikakršnega pojasnila v zvezi s to aretacijo. Britanska policija pa je istega dne objavila vest, da je aretirala neko drugo osebo, ki je bila zapletena v roparski napad na poštni vlak. Policija sicer noče povedati, za koga gre, domneva pa se, da gre za svaka Charlesa Wilsona.

RADIO VELEVIZIJA

SOBOTA, 27. JANUARJA 1968

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15 14.15, 20.15 Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.35 Slov. pesmi - 12.00 Iz starih časov - 12.00 Orkestri - 12.30 Za vsakogar nekaj - 13.30 Semenj plošče - Rosy in Robertino - 15.00 Glasba za mladino - 16.00 Avtoradio - 16.10 Pregled slov. dramatike - 17.30 Valčki I. Berlina - 17.40 Slov. znanstveni delavci - 17.50 Zbor «Münchner Chorbuben» - 18.15 Umetnost - 18.30 Mojstri jazza 19.00 Orkester Montenegra - 19.10 Družinski obzornik 19.25 Operetne melodije 20.00 Športna tribuna - 20.35 Teden v Italiji - 20.50 Sobotni variete - 21.20 Vabilo na ples - 22.20 Cinganski orkestri - 22.40 Za konec tedna.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 13.30, 14.00, 16.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba 8.00 Prenos RL - 10.15 Ansambel Branzanti - 10.45 Plošče - 11.15 Poje E. Fizgerland - 11.30 Današnji pevci - 11.45 Skladbe za godala - 12.00 in 12.50 Glasba po željah - 14.15 Mladinski klub - 15.30 Popevke - 16.30 Izbrali ste - 17.40 Happening - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Poje A. Franklin - 22.10 Plesna glasba.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila 8.30 Jutranja glasba - 9.06 Plošče - 10.05 Šola - 10.35 Ura glasbe - 12.05 Kontrapunkt - 13.20 Glasbena igra Tisočak - 14.30 Ital. popevke 16.00 Program za mladino - 16.30 V očetovi diskoteki - 17.10 Okrogla miza o operi - 18.00 Znanstvena oddaja - 18.20 Zabavna glasba - 21.00 Oddajali smo.

II. program

6.30, 7.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Nove pesmi - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Oddaja za avtomobiliste - 10.15 Jazz - 10.40 Glasbeni variete - 13.44 Pesmi desetletja - 13.35 V soboto na vasi - 14.00 Juke box - 15.00 Najnovejše plošče - 16.30 Rapsodija - 16.35 Ital. zbori - 17.00 Mladinski problemi - 17.40 Plošče za najmlajše - 20.00 Roman v nadaljevanjih - 20.40 Plesna glasba

III. program

10.00 Bachova kantata 206 - 11.00 Antologija interpretov - 13.00 Dvorakove skladbe - 14.40 Pianist S. Fiorentino izvaja Debussyja - 15.30 Simfonični orkester - 13.20 Nemščina - 18.30 Lahka glasba - 18.45 Kino in gledališče - 19.15 Koncert - 20.15 Orkester in zbor rimskega RAI - 22.30 Radijska drama.

Slovenija

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila 6.30 in 7.25 Informativna oddaja - 8.08 Glasbena matineja - 8.55 Za šolarje - 9.25 Naši ansambli - 9.45 B. Bartok- I. Petrić: Kmečka suita - 10.15 Pri vas doma 11.00 Turistični napotki 11.15 Kar po domače - 12.00 Na današnji dan 12.10 Weber: Koncertantna skladba - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Popevke - 13.30 Priporočajo vam . . . - 14.05 Melodije 15.45 E. Charles-Roux: Pozabiti Palermo - 16.00 Vsak dan za va 17.05 Gremo v kino - 17.35 Igramo beat! 18.00 Aktualnosti - 18.15 Pravkar prispelo - 18.50 S knjižnega trga - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Godala v ritmu 20.00 Tekmovanje ansamblov - 21.00 Veseli akordi - 21.30 Fonoteka radia Koper - 22.10 Oddaja za izseljence - 23.05 S pesmijo v novi teden.

Ital. televizija

10.30 Šola - 12.30 Znanstvena oddaja - 13.00 Slikanice - 13.30 Dnevnik - 14.30 Svetovno prvenstvo v slalomu - 17.00 Giogagiò - 17.30 Dnevnik in izžrebanje loterije - 17.45 Program za mladino - 18.45 Nekaj zgodovine - 19.50 Šport in ital. kronike 20.30 Dnevnik - 21.00 «Lilly Champagne» - 22.15 Moda in druge zanimivosti - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

18.00 Nikoli ni prepozno - 18.30 Froncoščina 21.00 Dnevnik - 21.15 TV razprave: Ustava je stara 20 let - 22.30 Puškinova «Kapitanova hči».

Jug. televizija

20.00 in 22.40 Dnevnik - 17.35 TV kažipot 18.00 Obzornik - 18.20 Pepelka — otroška igra 19.20 V besedi in sliki 20.35 Poklici — humor. oddaja 21.35 Glasbena oddaja 21.50 Gideon — film.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 7,2, najnižja 1,8, ob 19. uri 5,6 stopinje, vlaga 75 odst., zračni tlak 998,6 stalen, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 7,1 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, SOBOTA, 27. januarja JANEZ
Sonce vzide ob 7,33 in zaton ob 17,02. — Dolžina dneva 9,29. — Luna vzide ob 6,16 in zatone ob 14,09.
Jutri, NEDELJA, 28. januarja PETER

ZASEDBA LADJEDELNICE FELSZEGI

Solidarnost miljskega prebivalstva vsega javnega mnenja in strank

Včeraj so obiskali ladjedelnico miljski župan Millo ter delegaciji KPI in KD - Delegacija delavcev na sodišču

Položaj v ladjedelnici Felszegy v Miljah, ki so jo predvčerajšnjim ob 17. uri zasedli delavci, se ni včeraj nič spremenil. Z delavci je solidarno vse miljsko prebivalstvo, ki je zbralo mnogo živil za delavce ter jim jih prineslo v ladjedelnico. Prav tako je solidarno z njimi vse delavstvo sploh in vse javno mnenje, saj gre za ohranitev važnega industrijskega obrata, ki ni pomemben le za miljsko marveč za vse tržaško gospodarstvo. V imenu miljskega občinskega sveta je izrekel delavcem solidarnost župan Millo, ki je bil včeraj opoldne v ladjedelnici skupno z delegacijo KPI, v kateri so bili med drugimi poslanka Marija Bernetič, tajnik Šema, vodja skupine svetovalcev v občinskem svetu in deželni svetovalec inž. Cuffaro in drugi. Zvečer pa je prišla v ladjedelnico delegacija Krščanske demokracije, ki jo je vodil Guido Botteri, ki je tudi izrekel solidarnost svoje stranke z delavci. V imenu stranke jim je izročil tudi 100.000 lir. V ladjedelnici so skupaj z delavci sindikalni predstavniki vseh treh sindikalnih organizacij.

Včeraj je odšla delegacija delavcev na sodišče ter zahtevala, naj odložijo morebitni stečaj, ker je skupina zasebnih gospodarstvenikov baje pripravljena prevzeti ladjedelnico, če ne bo prišlo do stečaja, saj je tudi moznost naročil, če pristanejo upniki na odložitev svojih terjatev. Delavcem so odgovorili, da je stvar odvisna od predsednika sodišča in da ni moč izključiti stečaja.

V ladjedelnici je zaposlenih 492 delavcev in uradnikov, v proizvodnji pa jih je bilo ob času zasedbe 240, ker so bili vsi drugi na izrednem ali bolniškem dopustu. Število navzočih delavcev in uradnikov v ladjedelnici se je včeraj nekoliko zvisalo, ker so se vrnili nekateri ozdravljeni delavci z bolniškega dopusta. Kot smo že pisali, bi stečaj ladjedelnice povzročil mnogo večje število novih brezposelnih, kot znaša število delavcev in uradnikov v sami ladjedelnici, ker so delala zanjo tudi številna zunanja podjetja, ki bi ostala brez dela.

Včeraj so se tudi posvetovale med seboj sindikalne organizacije v zvezi z nastalim položajem. Vsekakor pa ni glede zunanjih intervencij za rešitev ladjedelnice bilo včeraj nič novega.

PODROBNOSTI O ZAKONSKEM OSNUTKU BELCI-BRESSANI

Stalež za šolskega nadzornika in šest didaktičnih ravnateljev

Sedež šolskega nadzornika bi bil v Trstu - Poslanec Belci je posredoval, da bi bil zakon odobren še v tej zakonodajni dobi

Včeraj smo na kratko poročali, da sta demokristjanska poslanca Belci in Bressani predložila poslanski zbornici zakonski osnutek glede šol s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem in Goriškem.

Agencija «Italia» pa nam je poslala v tej zvezi poleg osnutka zakona tudi sledeče sporočilo: «Demokristjanska parlamentarca poslanec Belci in poslanec Bressani sta predložila poslanski zbornici zakonski osnutek o «Ustanovitvi staleža za nadzorno in vodilna mesta za osnovne šole s slovenskim učnim jezikom v Trstu in Gorici.»

«Zakonski osnutek, kot je poudarjeno v obrazložitvi zakona, se povezuje z zakonom št. 1012 od 19. julija 1961. Na osnovi člena tega zakona je bil že ustanovljen posebni stalež za učitelje osnovnih šol slovenskega jezika, ki vsebuje sto mest za tržaško in 43 mest za goriško pokrajino.

Člen 6 omenjenega zakona, je poudarjeno v obrazložitvi, je enostavno predvideval, da se bodo šolski skrbniki za nadzorno službo nad osnovnimi šolami posluževali osebja, ki popolnoma obvlada slovenski jezik. Ta predpis pa se je pokazal nezadosten, da bi zagotovil šolam s slovenskim učnim jezikom potrebno vodilno in nadzorno osebje zaradi pomanjkanja osebja, ki bi bilo, čeprav pozna slovenski jezik, pripravljeno opravljati te dolžnosti samo kot poverjeniki.

Poslanca Belci in Bressani pravita v svoji obrazložitvi, da potreba po zaščiti jezikovne manjšine z ustreznimi pravili, ki jih določa čl. 6 ustave, narekuje — poleg nujnosti, da se zadosti zakonitim zahtevam prizadetih kategorij, ki bi videle v ureditvi nadzornega in vodilnega položaja v šolah slovenskega jezika večje jamstvo za učinkovitost šol samih — da se pripravi poseben zakonski ukrep.

Člen 1. zakonskega osnutka Belci — Bressani, ki se sklicuje na vsebino zakona 1012 iz leta 1961, določa ustanovitev dveh posebnih staležev, enega za šolskega nadzornika (eno mesto), drugega pa za didaktičnega ravnatelja (šest mest). Ostali predpisi, ki temu sledijo, se nanašajo na zakonsko in upravno ureditev omenjenega osebja. Osnutek predvideva torej dodelitev mesta na osnovi normalnega natečajnega postopka, hkrati pa se sklicuje na pravila o plačah in karieri ustreznega osebja navadnih staležev, razen sedeža šolskega nadzornika, ki je določen v Trstu. Glede stroškov, ki bodo iz tega izhajali, zaključuje obrazložitev, je treba poudariti, da bodo ta mesta krita iz števila na novo ustanovljenih mest, ki bodo dodeljena posameznim pokrajinam začenši s 1. oktobrom 1968.

Gre za zakonski predlog, ki bo gotovo povzročil zadovoljstvo med etnično skupino v Trstu in Gorici, zlasti v šolskih krogih, kjer so še posebno pričakovali ustanovitev šolskega nadzorništva in didaktičnih ravnateljstev. Glede didaktičnih ravnateljstev je predvideno, da jih bo pet dodeljenih tržaški in eno goriški pokrajini.»

Predlog zakonskega osnutka je sledeč:

Člen 1. Za osnovne šole s slovenskim učnim jezikom v goriški pokrajini in na tržaškem področju, o katerih govori zakon štev. 1012 od 12. julija 1961, se ustanovi posebni stalež šolskega nadzornika (eno mesto) in stalež didaktičnih ravnateljev (6 mest).

Mesta posebnih staležev, ki jih omenja gornji odstavek, se dodelijo z natečaji, katerih se lahko udeležijo kandidati s slovenskim materinim jezikom, ki imajo vse pogoje za vstop v ustrezne navadne staleže.

Člen 2. Za šolskega nadzornika (čigar sedež je v Trstu) in za didaktične ravnatelje, ki pripadajo posebnim staležem, ki jih omenja člen 1, se uveljavijo predpisi, ki se nanašajo na plačo in kariero ustreznega osebja navadnih staležev.

Člen 3. Mesto šolskega nadzornika in šest mest didaktičnih ravnateljev, ki jih določa čl. 1, pojdejo na račun števila na novo ustanovljenih mest, ki bodo dodeljena raznim pokrajinem začenši s 1. oktobrom 1968.

V zvezi s predložitvijo gornjega zakonskega osnutka, nam je na naše vprašanje Krščanska demokracija v Trstu sporočila sledeče:

«Glede tega zakonskega osnutka je poslanec Belci posredoval pri voditelju za šolska vprašanja in kulturo Krščanske demokracije poslancu Rosatiju in pri ministrstvu za šolstvo, kjer je priporočil, naj se zakon odobri že v tej zakonodajni dobi. Poslanec Belci je poudaril, da je ta zakonski osnutek točna obveza Krščanske demokracije v Trstu, s katero popolnoma soglašajo voditelji stranke na vsedržavni ravni.»

Velik uspeh zadnje predstave SG

V nedeljo, 28. t.m. bo Slovensko gledališče v Trstu zaključilo prvo serijo predstav Wildove komedije «Kako važno je biti resen». Komedija je doživela izreden uspeh. Še posebno je treba poudariti, da si je slovenska športna mladina odkupila eno predstavo; s tem so naši športniki pokazali svojo kulturno zrelost. Predstavo si je ogledal tudi dopisnik londonskega «Timesa».

Pretekli torek, sredo in četrtek je naše gledališče gostovalo v Piranu, Kopru in Postojni z isto komedijo; predstave so bile takoj razprodane, tako da so morali ljudje odhajati, ker ni bilo več prostora. Aplavzi in priznanja so še enkrat potrdili sloves, ki ga naše gledališče povsod uživa.

Prihodnji teden bo 1. februarja SG gostovalo z Wildom v goriškem Katoliškem domu; naslednjega dne bo pa gost novogoriškega gledališča.

Alfierijeva «Razporoka» privablja mnogo občinstva

Kdor se je moral v šoli guliti s kako Alfierijevo tragedijo, polno zanosa in hvalnic svobodi, se začudeno vpraša, ali je res komedija «Razporoka», ki jo uprizarja v Avditoriju Stalno gledališče iz Aquile, delo tega tragika. Res je, da pisatelj biča v tej komediji pokvarjeno pridobitno genovsko in s tem splošno italijansko družbo, njeno hinavščino in lažno moralo, a vendar je to čisto drugačen svet, kot nam ga slika Alfieri v tragedijah.

Zaplet komedije je kaj preprost. Premetena in do mozga pokvarjena gospa Gherdalosi, ki nosi v družini hlače, bi se rada odkrižala hčere, ker ji izpodnaša tla pri njenih ljubimcih ter si postaja nezaželena tekmica Najprej jo zaroči z mladim, zatelebanim in plašnim, a poštenim Prosperom Benintedijem, toda vsa stvar se kmalu razdere, ker se pokaže da je dekle velika spogledljivka, in ker ta zaroka ni pogodu nadutemu grofu in fičfiriču, ki je materin in hčerkin ljubimec. Takoj zatem mati spletkari in zaroči kljub začetnemu nasprotovanju očeta, ki je edini poštenjak v tej družbi, čeprav zelo skop, hčerko z bogatim, a starim in bedastim trgovcem Fabriziom Stomaconijem (že samo ime vse pove). Ob zaroki pa sklenejo takšno poročno pogodbo, ki v zadnji točki določa celo, kdo bo hčerin ljubimec, to je plehki grof. Tu pa mati vzroji, ker ji ljubosumnost zamegli razum, ter pred vsemi napade hčerko in grofa, ki sta jo izigrala.

In tu izkriči oč.. v svojem protestu tudi vodilno misel komedije, ki ji je dala tudi naziv: «Ta poroka je v resnici razporoka. In zato ni čuda, če v Italiji ne uporabljajo razporoke, če pa je italijanska poroka razporoka.» Zdelo bi se skoraj, da so to delo potegnili iz naftalina zato, da bi podprli zakonski predlog poslanca Fortune!

Vse kaže, da občinstvu taka dela ugajajo, pa čeprav so stara skoraj dve sto let, saj je res, da sta znanost in tehnika silno napredovali, človeške navdi pa so se le malce spremenile. Pri premieri pred enajstimi dnevi je bilo mnogo sedežev praznih, sinoči pa jih je na primer celo zmanjkalo in občinstvo je moralo celo stati, čeprav je bilo že toliko predstav.

Kar se same igre tiče, je odlična, če odmislimo to, da je malce preveč karikirana. Je pa živahna in dinamična in ne motijo niti verzi. Med vsemi igralci se je odlikovala Pina Cei, ki je zelo prepričljivo podala vlogo premetene matere. Dobro sta se odrezala tudi Achille Millo v vlogi očeta in Maria Grazia Sughi v vlogi navidezno naivne, a v resnici prekanjene in spogledljive hčere. Tudi vsi drugi so se potrudili, da bi bila igra čimboljša. Primerna scena in bogati kostumi so še bolj podkrepili igro in nam pričarali na oder okolje 18. stoletja.

Priprave za pustno slavje na Opčinah

Priprave za pustne prireditve na Opčinah so v polnem teku. Odbor za pustno slavje je v svojih treh prvih sejah, na katerih je izdelal okvirni program letošnjih pustnih prireditev, sklical v ponedeljek 22. jan. sestanek poverjenikov, na katerem so razpravljali o sodelovanju večine vasi na Krasu, o načinu in organizaciji posameznih vasi in o določilih v zvezi s sodelovanjem posameznih vasi. Na sestanku je bil razgovor s poverjeniki kraških vasi o vozovih pustne povorke, ki naj bi letos predstavljali posebnosti in značilnosti posameznih vasi in o vsklajevanju dela po enotnem organizacijskem načrtu, zato da bo izzvenelo pustno slavje veseli in vendar kulturni prikaz naše zmogljivosti tudi na tem področju naše skupne dejavnosti.

Iz sprejetih sklepov na tem širšem sestanku naših prizadevnih in podjetnih Kraševcev je videti, da bo letošnja prireditev s povrko številnih voz iz kraških vasi, s konjenico, kronanjem kralja Pusta II., s pustnim plesom, ki bo v Prosvetnem domu na Opčinah, kjer si bo kralj Pust II. kronal družico-kraljico, in po sodelovanju malone vseh vasi Krasa, veliko bolj pestra in vabljiva, kot je bila lansko leto in da bo priklicala na pustno soboto, 24. februarja na Opčine obilo gostov iz mesta s Krasa, ki bodo izrekli kralju Pustu II. zvestobo za časa njegovega tridnevnega vladanja pri nas.

Dramski oder PD «IVAN CANKAR»

DANES, 27. t. m. ob 20.30 v dvorani p. d. «Ivan Cankar» Ul. Montecchi 6 IV. nadstropje

premiera

Aleksej Arbuzov

MOJ UBOGI MARAT

Himna mladosti v treh delih. Prvič v slovenščini

Scena: Ivan Verč
Sodelujeta: Sandi Pertot, Alenka Colja
Nastopajo: Ornela Čuk, Filip Fischer, Ivan Verč
Poslovenil, odrsko priredil in režiral: SERGEJ VERČ

Ponovitev v torek, 30. t. m. ob 20.30.

Dvorana je ogrevana

Slovensko gledališče v Trstu

Kulturni dom

V nedeljo, 28. jan. ob 16. uri:

Oscar Wilde

KAKO VAŽNO JE BITI RESEN!

(komedija v treh dejanjih)

Abonma okoliški.

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma; ob nedeljah in praznikih samo eno uro pred pričetkom. Rezervacije na tel. 734-265.

V nedeljo, 28. t. m. bodo vozili avtobusi za okoliški abonma po temle voznem redu:

Avtobus št. 1: Prečnik 14.35, Šempolaj 14.40, Trnovca 14.45, Saležel 14.55, Veliki Repen 15.10, Briščiki 15.15, Prosek 15.20, Kontovel 15.20.

Avtobus št. 2: Sesljan 15., Nabrežina 15.10, Sv. Križ 15.15.

GLASBENA MATICA

TRST

V SREDO, 31. JANUARJA 1968 OB 20.30 V KULTURNEM DOMU

solistični koncert

Sodelujejo:

BOŽENA GLAVAK mezzosopran
MITJA GREGORAČ tenor
ALOJZIJ MORDEJ čelo
MARIJAN LIPOVŠEK klavir

Prodaja in rezervacija vstopnic pri Glasbeni matici v Ul. R. Manna 20, tel. 29779 ter eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni gledališča v Ul. Petronio 4, tel. 734265.

PROSVETNO DRUŠTVO IGO GRUDEN IZ NABREŽINE

priredi v ponedeljek, 29. t.m. ob 20.30 predavanje dr. Borisa Pahorja o temi: **Slovenska etnična skupnost včeraj in danes.**

Vljudno vabljeni!

V nedeljo v Bazovici

70. OBČNI ZBOR ZAVAROVALNICE ZA GOVEJO ŽIVINO

V nedeljo, 28. januarja, v prvem sklicanju ob 15. uri, bo v kino dvorani v Bazovici 70. redni občni zbor in jubilejna proslava 70-letnice Zavarovalnice za govejo živino z naslednjim dnevnim redom:

Otvoritev
Pozdravni nagovor predsednika
Poročilo tajnika
Poročilo blagajnika
Izvolitev odbora
Sklepi
Razno

Gledališča

Verdi

V nedeljo ob 16. uri zadnja predstava **treh enodejank**, ki so žele tako pri občinstvu kot pri kritiki zelo lep uspeh. Nastopajo isti izvajalci kot pri prejšnjih predstavah. Abonma dnevni.

Stalno gledališče

Zivo pričakovanje vlada za prihod Giorgia Strehlerja. Ta imenitni Tržačan, ki je tudi ravnatelj milanskega Piccolo Teatro, se vrača v Trst po mnogih letih. Nastopil bo z Milvo v recitalu «Io, Bertolt Brecht», in sicer v Avditoriju v dneh 30. in 31. januarja in 1. februarja. Za te tri izredne predstave bodo imeli abonenti Stalnega gledališča 50-odstotni popust (z bonom za popust št. 5).

Opozarjamo, da pričenjajo vstopnice že zmanjkovati!

Sijajna komedija «Razporoka» (Il divorzio) se bliža svoji stoti predstavi. Ta redek primer bo Stalno gledališče iz Aquile z igralci in upravo proslavilo v ponedeljek v Casnikarskem krožku.

Predstave: danes in jutri bosta po dve predstavi, in sicer ob 16.30 in ob 20.30.

Skupina Stalnega gledališča pa bo te dni zaključila svojo turnejo, med katero je s Sofoklejevim «Kraljem Oidipom» obiskala Assisi, Rim, Perugio in Sieno, ter bo nastopila danes v telovadnici UGG v Gorici, v ponedeljek in torek 29. in 30. t.m. v gledališču Roma v Vidmu ter 31. t.m. v občinskem gledališču v Vidmu.

Kino

Nazionale 15.30 «El desperado». Andrea Giordana. Technicolor Techniscope. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Excelsior 15.00 «Gangster story». Warren Beatty, Faye Dunaway. Technicolor. Strogo prepovedano mladini pod 18. letom.
Fenice 16.00 «Vivere da vigliacchi, morire da eroi». Technicolor.
Eden 16.00 «Io, due figlie, tre valigie» Luis de Funes. Technicolor. Najzabavnejši film leta.
Grattacielo 16.00 «L'uomo, l'orgoglio e la vendetta». Franco Nero. Barvni film, prepovedan mladini pod 14. letom.
Ritz (Ulica San Francesco štev. 10) 16.30 «Dalle Ardenne all'inferno». Technicolor. F. Stafford, Daniela Bianchi, J. Ireland in Curt Jurgens.
Alabarda 16.00 «Due stelle nella polvere». G. Peppard, Dean Martin in Jean Simmons. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Filodrammatico 16.30 «La battaglia dei giganti». Barvni film z najbolj znanimi igralci v napetih vlogah.
Moderno 16.00 «Colpo su colpo». Fr. Sinatra. Cinemascope Technicolor.
Cristallo 16.00 «I due vigili». Franco Franchi, Ciccio Ingrassia. Technicolor Techniscope.
Garibaldi 16.00 «L'uomo di Hong Kong». Paul Belmondo, Ursula Andress. Technicolor.
Capitol 16.00 «La copia più bella del mondo». W. Chiari, A. Celentano, Rita Pavone in drugi znani pevci.
Aurora 16.00 «Guerra, amore e fuga». P. Newman. Technicolor.
Astoria 14.30 «Avventure in Oriente». Technicolor. Elvis Presley.
Impero 16.00 «Il lungo duello». Y. Brunner, T. Howard, Technicolor.
Astra 15.30 «Il buono, il brutto, il cattivo». Napet barvni film, prepovedan mladini pod 14. letom.
Vittorio Veneto 16.00 «L'avventuriero». A. Quinn, R. Schiaffino. Technicolor.
Ideale 16.00 «Ursus nella terra di fuoco». Claudia Mori. Technicolor.
Abbazia 16.00 «Un maledetto imbroglio». Claudia Cardinale, F. Fabrizi. Prepovedano mladini pod 16. letom.

Razna obvestila

KONZORCIJ PRIDELOVALCEV VIN TRŽAŠKE OBČINE

vabi člane na

REDNI OBČNI ZBOR

ki bo v sredo, 31. t. m. v prostorih gostilne «Pri Verenu» v Križu, s pričetkom ob 20. uri.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 26. januarja 1968 se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo pa je 21 oseb.

UMRLI SO: 62-letni Giovanni Zanuttini, 57-letni Giovanni Scelli, 67-letni Giovanni Rebec, 80-letni Silvio Fabiani, 68-letni Bortolo Mandanici, 78-letna Olga Bugada vd. Devescovi, 73-letna Orsolina Felluga vd. Del Prete, 73-letna Olga Barchi, 78-letna Italia Fabiz vd. Gerin, 76-letni Tommaso Manione, 60-letni Giovanni Vento, 70-letna Matilde Fabris vd. Silli, 79-letni Michele Jukna, 84-letna Francesca Gregorich vd. Zepar, 60-letni Bruno Banina, 46-letni Francesco Romano, 88-letna Adele Schonerer vd. Bressan, 63-letni Natale Vecchiet, 62-letna Bianca Bon por. Bensi, 84-letna Maria Sossi, 90-letna Gabriella Piazza vd. Ferrari.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 19.30)

All'Angelo d'Oro, Trg Goldoni 8 (tel. 38-009); Cipolla, Ul. Belpoggio (tel. 35-602); Marchio, Ul. Ginnastica 44 (tel. 95-417); Miani, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), tel 35-728.

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14 (tel. 95-767); Manzoni, Trg Sonnino 4 (tel. 90-965); INAM Al Cedro, Trg Oberdan 2 (tel. 36-274); D'Ambrosi, Ul. Zorutti 19-c (tel. 96-212).

Izleti

SPDT javlja, da avtobusnega izleta v Crni vrh ne bo. Tečajniki naj se javijo v nedeljo 28 t.m. ob 9.30 v gostilni «Pri Metki».

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Lojzke Birsa darujeta Valerija Lenardon in Marcela Mlač 3000 lir za Dijaško matico. Ana Budal daruje 1000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob pokojne Matilde Trošt darujeta družini Rudolf in Cernigoj 5000 lir za Dobrodelno društvo.

Mali oglasi

PETNAJSTLETNEGA FANTA ali DEKLE z znanjem slovenščine in italijanščine išče trgovina konfekcije. Esmeralda — Corso U. Saba 3.

RAZGOVOR O KRUHU NA PREFEKTURI

Novi, strožji predpisi o pripravi in peki kruha

Razen za kruh z maščobami (mastjo ali oljem), ki se je podražil od 10 do 15 lir, ostane cena kruha za druge vrste nespremenjena

Pred kratkim se je nekoliko zvišala cena kruhu, ki vsebuje maščobe, medtem ko je ostala cena drugim vrstam kruha nespremenjena. Da bi seznanili javnost o vzrokih poviškov in da bi orisal tudi novi zakon o peki kruha, je imel podprefekt dr. Miceli včeraj na prefekturi razgovor s časnikarji.

Novi zakon o peki, ki je izšel 4. julija lani in ki tudi točno opredeljuje, kaj pravzaprav pomeni po zakonu pojem o kruhu, določa tudi način peke in prodaje kruha. Med drugim določa zakon, da sme imeti kruh od 29 do 40 odstotkov vlage ustrezno z velikostjo posameznih hlebčkov ali hlebov. Poleg tega določa tudi strožje kazni in globe za razne prekrške, ki gredo od 200.000 do 2 milijona lir.

Na podlagi novega zakona in zadnjih sklepov pokrajinskega odbora za cene je bil izdan nov prefekturni odlok o prodajnih cenah kruha vrste «1» in «0». Z novim odlokom so bile potrjene prodajne cene kruha vrste «1» v kosih po 250 g, ki stane 100 lir za kg; vrste «0» po 150 g, ki stane 120 lir, in vrste «0» po 100 do 120 g, ki stane 130 lir. Potrdili so, da morajo imeti prodajalne kruha ta kruh obvezno na razpolago v dopoldanskih urah. Če pa ga nimajo, morajo dati kupcem po tej ceni dražje vrste kruha. Ker pa se zadnje čase vedno bolj krči povpraševanje po tem kruhu, čeprav je dober in zdrav, menijo oblasti, da je morda včasih slabo pečen. Zato so opozorile peke, naj pazijo, da bo ta kruh vedno dobro pripravljen in pečen ter so zato tudi uvedle strogo nadzorstvo nad njim. Mimogrede povedano, se proda teh treh vrst kruha skupno le 7.40 odst., tako imenovanega normalnega kruha (iz moke «00» 55 odst. in kruha z maščobami (mastjo, oljem itd.) 37 odstotkov.

Za prvo vrsto kruha veljajo obvezne cene in kršilci so kaznovani z globami. Za kruh iz moke «00» so peki sklenili z oblastmi prostovoljen sporazum in niso cene po zakonu obvezne, vendar so peki pristali na to, da se bodo držali dosedanjih cen, ki so odvisne od teže kruha. Vsekakor sme stati ta kruh največ do 220 lir. Končno veljajo za posebne vrste kruha popolnoma proste cene (iz tako imenovane «integralne» moke, ržene moke itd.).

Kot smo dejali, pa se je nekoliko zvišala cena kruhu, ki vsebuje maščobo. Toda po novem zakonu ne sme ta kruh vsebovati manj kot 4,5 odstotka maščobe, medtem ko doslej ni veljal ta predpis. Nove cene za ta posebni kruh so naslednje: za kruh z mastjo od 60 g teže naprej 250 lir za kg, z olivnim oljem 255 lir za kg; za kruh z mastjo pod 60 g 280 lir za kg, z olivnim oljem pa 285 lir. Ta kruh mora biti nameščen na ločenih policah s posebnimi kartončki, na katerih je napisano, kakšne maščobe vsebuje in kakšna je njegova cena. Sploh mora biti vsaka vrsta kruha nameščena posebej. Prepovedana je prodaja kruha s splošno označbo, da vsebuje maščobe. Prepovedana je tudi prodaja kruha na kose brez označbe teže; skratka, kruh se mora tehtati pred kupcem.

Kot torej vidimo, se je podražil samo kruh z oljem za 15 lir in kruh z mastjo za 10 lir pri kg. Cene drugih vrst kruha so ostale nespremenjene. Opaža se splošna težnja, da segajo kupci vedno bolj po dražjih vrstah kruha, čeprav je dober tudi kruh po najnižji, to je politični ceni. Vzrokov za to je najbrž več. Prav pa je, da se ljudje, ki morajo obrniti vsako liro, preden jo izdajo, zavedajo, da jim mora biti predpoldne vedno na razpolago kruh, ki stane od 100 do 130 lir za kg.

Začetek priprav za VI. festival fantastičnega filma

V preteklih dneh je vodstvo mednarodnega festivala fantastičnega filma razposlalo raznim filmskim družbam v inozemstvu vabila za udeležbo na VI. mednarodnem festivalu fantastičnega filma, ki bo v Trstu na gradu sv. Justa od 6. do 13. julija. Hkrati so razposlali tudi pravilnik festivala.

Tudi letošnji festival se bo delil na dva dela. Prvi del je namenjen dolgometražnim filmom in ne bo tekmovalnega značaja, marveč je namen prirediteljev, da prikažejo vse, kar je bilo na tem področju filmske umetnosti izdelanega v sezoni 1967-68. Drugi, tekmovalni del festivala, je namenjen srednjemetražnim in kratkometražnim filmom. Za letos so prireditelji vključili v ta del še posebno kategorijo, za katero so ustanovili eno prvo nagrado. V tej kategoriji bodo predvajali znanstvene filme, ki po svoji vsebini predstavljajo zanimivost na raziskovalnem tehnološkem in znanstvenem področju. Poleg tega pa bodo predvajali tudi sperimentalne filme v okviru kinematografskih stvaritev, ki uporabljajo nove tehnike.

Najboljši film iz drugega dela bo žirija nagradila z «Zlatim pečatom mesta Trsta» in s «posebno nagrado», druga «posebna nagrada» bo dodeljena najboljšemu filmu nove kategorije.

Vsem predvajanim filmom, tako kratkometražnim kot dolgometražnim, pa bodo dodelili simbolično «vesoljsko ladjo festivala», delo tržaškega kiparja Marcella Marcherinija, ter posebno diplomo.

Poleg filmov, ki bodo konkurirali na festivalu, bodo za javnost predvajali tudi stare fantastične filme, s katerimi želi vodstvo festivala prikazati zgodovino te zvrsti filmske umetnosti.

Za veliko noč izlet SK v London

V jutrišnji številki našega dnevnika bomo objavili podrobni program izleta v London, ki ga priredi Slovenski klub v okviru svojega delovanja v letošnji sezoni.

Izlet bo, tako kot pred dvema letoma v Moskvo, tudi v London z letalom, in sicer z odhodom z ljubljanskega letališča. Izletniki bodo odpotovali na velikonočni petek zjutraj, tako da bodo že opoldne v Londonu, vrnili pa se bodo na velikonočni ponedeljek ponoči.

Program predvideva dva ogleda mesta podnevi in enega ponoči ter celodnevni izlet v Windsor, en dan pa bo na razpolago za obiske muzejev in galerij ter za nakupe. Sicer pa bodo vse podrobnosti objavljene jutri, kot tudi cena, ki je izredno nizka.

● Drevi ob 19. uri bo v kulturnem krožku «Rodolfo Morandi» na Trgu Stare mitnice 11 predaval prof. Mario Baratto o temi: Od «komedije» do «umetnosti».

Ob zaključku seminarja za otroške vrtnarice

V okviru dvodnevnega seminarja za otroške vrtnarice, ki ga je organiziral pedagoški odsek Sindikata slovenske šole s sodelovanjem pedagoškega svetovalca Stanka Miheliča, je v četrtek profesorica Lipužičeva (ne pa v sredo, kot je bilo pomotoma objavljeno) obravnavala problem in značilnosti jezikovnega izražanja otrok v predšolski dobi.

Vzgojiteljice so pozorno sledile zanimivi razpravi in tudi aktivno sodelovale s svojimi pripombami.

Seminar je prav gotovo veliko koristil in hvale vredna je bila pobuda za njegovo izvedbo. Danes, ko pridobiva pedagoška vzgoja čedalje večji pomen, je strokovno izpopolnjevanje učenga osebja nujno potrebno.

Mislimo, da bi morala v bodoče italijansko-jugoslovanska mešana komisija obravnavati problem organiziranja seminarjev tudi za slovenske vrtnarice.

Pernarčič Evgen iz Štivana v bolnici po cestni nesreči

Včeraj zvečer so sprejeli v bolnišnico (ortopedski oddelek) Evgena Pernarčiča, 33-letnega učitelja, ki stanuje v Štivanu 16. Na Ul. Udine pri št. 20 ga je malo prej povozil 39-letni Ferruccio Elleri z bianchino. Če ne bo komplikacij, bi moral Pernarčič ozdraveti v sedmih dneh.

NATEČAJ

Na občinski oglasni deski sta izobešena vsedržavna natečaja, in sicer: eden za zamisel in izdelavo umetniških del za osnovno šolo Sv. Jakob-Čarbola za tri dekorativne mozaike in dve skulpturi iz brona; drugi pa za tri mozaike v osnovni šoli v naselju San Sergio.

Prispevajte za

DIJAŠKO MATICO!

Sklepi tržaškega občinskega odbora

Županstvo sporoča, da bo občina darovala Italijanski zvezi za borbo proti mišični distrofiji stavbišče, na katerem bodo zgradili zadevni zdravstveni center. Občinski odbor je na svoji zadnji seji odobril sklep, ki bo polnoveljaven šele potem, ko bo Italijanska zveza za borbo proti mišični distrofiji zakonito priznana. Omenjena zveza se je obvezala, da bo prvi zdravstveni center za mišično distrofijo zgradila v Trstu.

Zemljišče, ki ga je županstvo namenilo za to novo zdravstveno ustanovo leži v Bazoviški ulici na Opčinah, meri 12 000 kv. metrov in bo darovano omenjeni zvezi pod pogojem, da na njem zgradi zdravstveni center. V zamisli pobudnikov tega centra je, da bodo v njem zdravili bolnike prizadete po mišični distrofiji.

Poleg tega so na zadnji seji občinskega odbora odobrili načrt, da se področje med Ul. Dell'Edera in skoljetskim rebrom v Kolonji uredi kot javni park. Ker je zemljišče občinsko, bodo na njem uredili grede, steze, postavili klopi ter namestili razne naprave za otroško zabavo. Za vsa ta dela bodo porabili šest milijonov lir.

Občinski odbor je odobril tudi sklepe o okrepitvi javne razsvetljave na Reški cesti (od hišne številke 10 do osrednje mlekarne), pred šolo v Ul. Kandler in v Ul. delle Querce. Na predlog odbornika za osebje Chicca pa je odbor odobril spremembo pravilnika o osebju, ki se nanaša na ustanovitev mesta slovenskega prevajalca.

Za ureditev turističnih cest

Pod predsedstvom odbornika za javna dela Visintina in ob prisotnosti glavnega tajnika ter ravnatelja oddelka za javna dela se je včeraj sestala komisija pokrajinskega sveta za javna dela.

Med drugim je komisija dala svoje ugodno mnenje na predlog odbora, da se popravijo in pobarvajo okna šole «Leonardo da Vinci», za kar bodo porabili 13 milijonov 500 tisoč lir. To vsoto bo pokrajina dobila iz «sklada za Trst» vladnega komisariata.

Poleg tega je komisija vzela na znanje sporočilo odbornika Visintina, da je deželna uprava odobrila nov prispevek za uresničitev pokrajinskega načrta za ureditev turističnih cest. V ta namen je deželna uprava odobrila 208.375.000 lir. S tem novim prispevkom bodo lahko v letošnjem letu začeli z ureditvijo ceste do grljanskega kolodvora, dohode k morju z miljske pokrajinske ceste, «Vižintinske» in «Napoleonske» ceste ter Stare ceste na Kontovel.

SEJA TRETJE DEŽELNE KOMISIJE

Odobritev zakonskega osnutka v prid psihiatrične oskrbe

Dežela bo v ta namen prispevala pokrajinam 300 milijonov lir na leto

Tretja stalna deželna komisija je soglasno odobrila zakonski osnutek o ukrepih za razvoj zdravstvene službe ustanov za psihiatrično oskrbo in mentalno higieno. V ta namen se pooblašča deželna uprava, da daje podpore pokrajinskim upravam za psihiatrično službo in za mentalno higieno. Te podpore bodo lahko dajali za upravljanje psihiatričnih ambulant in dispanzerjev, «dnevnih» in «nočnih» bolnišnic, za zaščitene delavnice kakor za vse pobude za okrepitev psihiatrične pomoči. Podpore bodo lahko dajali tudi za študijske štipendije za obiskovanje specialnih šol za terapevte in za bolniško osebje. Vsako leto bo deželna prispevala v ta namen 300 mil. lir.

Zakonski načrt je pripravil odbornik Nardini in se vokvirja v nove sheme psihiatrične oskrbe. V zadnjem času so se pojmi o tem precej spremenili: pojmoma zdravljenja in okrevanja sta se pridružila pojma profilakse in «predzdravljenja», da se bolnikom prihrani sprejem v bolnišnico z vsemi znanimi psihološkimi in zakonskimi posledicami. V ta namen so razne pokrajinske uprave ustanovile dispanzerje za mentalno higieno, tako da se, kolikor je mogoče, prepreči osamitev bolnika v bolnišnici ter da se favorizira ohranitev stikov med bolnikom in družbo.

Izkušnje so pokazale, da je nujen sprejem bolnika v umobolnico le v določenih razdobjih bolezni ter da normalni stiki bolnika z njegovim okoljem pomagajo zdravljenju. Vsekakor je sedaj služba mentalne higiene še pičla in pomanjkljiva, medtem ko bi lah

ŽELEZNIŠKI BLAGOVNI PROMET IN TRŽAŠKO PRISTANIŠČE

Malenkosten napredek v primerjavi z blagovnim prometom lanskega leta

«Rekord» pa ima še vedno leto 1964 - Od zalednih držav je najvažnejši partner Avstrija

V železniškem blagovnem prometu je tržaško pristanišče lansko leto napredovalo le za malenkost v primerjavi z letom 1966. Dokončni statistični podatki, ki jih bo te dni objavila trgovinska zbornica namreč kažejo, da je obojesmerni promet dosegel 1,910.956 ton, medtem ko je znašal v prejšnjem letu 1,844.131 ton. Tudi v primerjavi z letom 1965 smo lani zabeležili določen napredek, saj smo tistega leta na železnici zabeležili 1,725.192 ton prometa, nismo pa dosegli prometa iz leta 1964, ki je znašal 1,936.792 ton.

Če se nekoliko pomudimo ob podatkih, ki se nanašajo na blagovni promet po železnici v smeri iz Trsta v zaledje in v nasprotno smer, vidimo, da sta lani približno v enaki meri napredovala bodisi odvoz kakor tudi dovoz blaga iz Srednje Evrope. Prva postavka — odvoz blaga — je dosegla lani 1,094.379 ton, medtem ko je znašala leto poprej 1,064.746, v letu 1965 970.902, v letu 1964 pa 1,163.478 ton. Druga postavka — dovoz blaga iz zaledja — pa je lani dosegla 816.577 ton, medtem ko je znašala v letu 1966 779.385, v letu 1965 754.290, a v «rekordnem» letu 1964 773.314 ton.

Zanimivo je primerjati, kakšen delež so imele pri skupnem letnem prometu posamezne zaledne države. V razpredelnici so zbrani podatki za lansko in za predlansko leto, in sicer ločeno za najboljše kliente našega pristanišča:

	LETO 1966			LETO 1967		
	Dovoz	Odvoz	Skupaj	Dovoz	Odvoz	Skupaj
Avstrija	340.754	304.313	645.067	332.209	194.146	526.355
Italija	212.813	203.779	416.592	247.520	318.348	565.868
Češkoslovaška	41.856	325.012	366.868	37.652	290.063	327.715
Zah. Nemčija	69.361	96.832	166.193	77.310	114.197	191.507
Jugoslavija	54.751	46.013	100.764	54.878	61.817	116.695
Madžarska	14.679	38.233	52.912	20.172	51.641	71.813
Švica	24.062	33.097	57.159	26.238	37.242	63.480
Druge države	21.109	17.467	38.576	20.598	26.925	47.523
Skupaj	779.385	1,064.746	1,844.131	816.577	1,094.379	1,910.956

Med najvažnejšimi partnerji je *Avstrija* lansko leto poslala v svet prek našega pristanišča zlasti mnogo železarskih izdelkov, kmetijskih pridelkov in nekaterih industrijskih proizvodov, posebno omembo pa zasluži v tem pogledu postavka les. Tega je sosedna republika odpremila prek Trsta 41.622 ton, čemur je treba dodati še manjšo količino lesenih ploščic in izdelanega blago, poleg tega pa še 9.326 ton lesa, 1.234 ton drv za kurjavo, nekaj papirja, itd. V nasprotno smer so lani potovale približno iste vrste blaga, ki smo jih zabeležili pri Avstriji, glavni tovor pa so predstavljala mineralna olja, ki so dala skupno 242.519 ton prometa. *Zah. Nemčija* je izvozila skozi Trst poleg mlečnih izdelkov in sladkorja ter nekaterih drugih vrst kmetijskih surovin zlasti železarske izdelke, stroje, vozila, kemične proizvode in podobno, sprejela pa je mnogo sadja, agrumov, tobaka, testenin, olja, železarskih izdelkov, rudninskih olj, izdelkov gumarske industrije, itd. Kar se tiče *Jugoslavije* pa naj navedemo, da so njene pošiljke po železnici skozi Trst obsegale predvsem živino, meso, jajca v prahu, predelano sadje, vino, bombažno predivo in tkanine, umetna vlakna, železarske izdelke, med temi zlasti mnogo železniških tračnic, dalje stroje, razno orodje, steklo, les (13.260 ton), manjše količine drugih lesnih izdelkov, kemikalije, umetna gnojila in podobne proizvode. V nasprotno smer pa je železnica lani dobavila večje količine riža, agrumov, umetnih vlaken, železnih rud, kovin, strojev, mineralnih olj, kemičnih proizvodov, nekaj glasbil, itd.

Smrtna posledica padca

Včeraj zjutraj je na ortopedskem oddelku splošne bolnice umrla 79-letna Olga Bugada vd. Devescovi, ki je stanovala v Ul. Vigneti 46. Že 4. t.m. so jo z Rdčeim križem pripeljali v bolnišnico, ker je dan prej padla v svoji spalnici. Ugotovili so, da je imela zlomljeno stegnenico. Ozdravela bi v 90 dneh, če ne bi nastopile komplikacije.

Žal so komplikacije nastopile in ženska je podlegla.

Telegrafski agent Vinicio De Bortoli iz Ul. Mercantini 10 je policiji prijavil, da mu je nekdo ukradel vespo TS 32634 na Pendice Scoglietto pri št. 26. Ima 80.000 lir škode.

Snežne razmere na goriških smučiščih

Po podatkih, ki nam jih je posredovala Goriška turistična zveza iz Nove Gorice, je bilo včeraj zjutraj stanje snega po raznih goriških smučiščih naslednje:

Lokve: Ena stopinja pod ničlo, 15 cm snega;

Lazne: —6 in 35 cm snega;

Livek: —5 stopinj in 2 cm pršiča na 35 cm podlage;

Črni vrh nad Idrijo: —2 stopinji, 2 cm pršiča na 50 cm podlage;

Log pod Mangartom: —4 stopinje in 30 cm snega;

Kobarid: —9 stopinj in 20 cm snega;

Bovec: —1 stopinja in 15 cm snega.

Vlečnice so povsod v pogonu in tudi dohodne ceste so prevozne. Jutri ob 10.30 bo na Livku uradna otvoritev dveh novih vlečnic in novega gostinskega obrata.

OBSODBA RAMONDINIJA

Dve leti in sedem mesecev ter še razne druge kazni

Upoštevali so delno slaboumnost obtoženca

Na tržaškem porotnem sodišču se je včeraj končala razprava proti poročniku Rodolfu Guiscardu-Ramondiniju iz Neaplja, ki je 21. februarja 1966 streljal na svojo bivšo zaročenko Mariello Del Toso in na pilota Manlia Andriana, ki jo je spremljal, ter ju ranil.

Sodišče je Ramondinija spoznalo za krivega in ga obsodilo na tri leta in 7 mesecev zapora, en mesec pripora, na prepoved opravljanja služb v javnih uradih za pet let in na eno leto zdravljenja v zdravilišču pod nadzorstvom. Poleg tega bo moral obtoženec plačati zadevno odškodnino, ki jo je treba še določiti, za povzročeno škodo. Takoj pa bo moral položiti kavcijo milijon 500 tisoč lir ter plačati sodne stroške. Zagovorniki mladega častnika so takoj vložili priziv proti razsodbi.

Kot smo že omenili, se je dogodek pripetil 21. februarja pred dvema letoma, in sicer na pustno nedeljo. Obtoženec je zasledoval svojo bivšo zaročenko in njenega spremljevalca po raznih tržaških ulicah, nato pa nenadoma na njiju izstrelil več strelov iz pištole kalibra 6,35, ter ju ranil. Medtem ko je Andriani kmalu okreval, je moralo dekle dolgo ležati v bolnišnici in je šele po dolgem zdravljenju ozdravelo, ker jo je Ramondini ranil v pljuča.

Zaradi streljanja na mladega pilota je Ramondinija že sodilo vojaško sodišče, ki ga je v drugi stopnji obsodilo na dve leti in osem mesecev zapora ter odredilo, da mora kazen preživeti v vojaškem zaporu. Vojaško sodišče ga je obsodilo za nasilstvo proti podrejenemu.

Tej kazni pa je treba sedaj dodati še kazen tržaškega porotnega sodišča, ki je Ramondinija priznalo za krivega poskusa umora Marielle Del Toso, čeprav je obtoženec izjavil, da je ni hotel umoriti, marveč da se je hotel umoriti pred zaročenko. Na teh izjavah so zagovorniki zgradili vso svojo obrambno zgradbo, medtem ko je javni tožilec dr. Pascoli trdil, da je imel obtoženec jasne namene, ter zahteval obsodbo na devet let zapora. Pri razsodbi je sodišče upoštevalo splošne olajševalne okolnosti in delno slaboumnost obtoženca.

Obvezanci za družinski davek z osnovo do dva milijona lir

Prvi obrok je treba plačati 10. februarja

Nadaljujemo objavo seznama obvezancev za družinski davek v Gorici z davčno osnovo od 2 milijona lir navzgor, ki je bil do danes na vpogled prizadetim na občinskem protokolnem uradu. V oklepajih je naveden davek, ki ga bo posameznik moral plačati.

Giovanni Piemont, učitelj, 2,3 milijona (145.140); Agostino Pirella, zdravnik kirurg, 2,3 mil. (145.140); Edoardo Huala, trgovec, 2,2 mil. (135.780); Ivan Krpan, trgovec, 2,2 mil. (135.780); Lucio Martellani, lekarnar, 2,2 mil. (135.780); Mario Mazzoni, upokojenec, 2,2 mil. (135 tisoč 780); Niko Mermolja, importeksport, 2,2 mil. (135.780); Giorgio Osbat, industrialec, 2,2 mil. (135.780); Riccardo Osbat, industrijalec, 2,2 mil. (135.780); Lorenzo Penso, 2,2 mil. (135.780); Virgilio Gaier, kinematografski ravnatelj, 2,1 mil. (126.696); Augusto Ledri, mehanik, 2,1 mil. (126.696); Italo Massi, uradnik, 2,1 mil. (126 tisoč 696); Bruno Mazzorana, uradnik, 2,1 mil. (126.696); Adriano Miseri, trgovec, 2,1 mil. (126.696); Isidoro Molar, uradnik, 2,1 mil. (126.696); Alfredo Monaco, vojaški krojač, 2,1 mil. (126.696); Luigi Moncaro, trgovec, 2,1 mil. (126 tisoč 696); Rudolf Nanut, trgovec, 2,05 mil. (12.262); Giancarlo Fugagnoli, zdravnik, 2 mil. (117.900); Auremio Garlatti, upokojenec, 2 mil. (117.900); Giuseppe Gorjan, šofer, 2 mil. (117.900); Antonio Grusovin, industrialec, 2 mil. (117 tisoč 900); Giuseppe Iucchi, uradnik, 2 mil. (117.900); Cvetko Kocjančič, upravitelj 2 mil. (117.900); Carmine Lalli, podčastnik, 2 mil. (117.900); Augusto Lafanja, inženir, 2 mil. (117.900); Mario Macuz, inženir, 2 mil. (117.900); Pietro Martini, pražarna kave, 2 mil. (117 tisoč 900); Ladislav Mikluš, avto prevoznik, 2 mil. (117.900); Mario Miseri, trgovec, 2 mil. (117.900); Alessandra Moser vd. Peteani, upokojenka, 2 mil. (117.900); Gracco Muratti, trgovski zastopnik, 2 mil. (117.900); Antonio Terzo Orzan, posestnik, 2 mil. (117.900); Ottavio Palin, občinski tajnik, 2 mil. (117 tisoč 900); Luigi Palmerini, uradnik, 2 mil. (117.900); Guido Pelarini, trgovec, 2 mil. (117.900); Carlo Pellis, zobozdravnik, 2 mil. (117 tisoč 900); Renato Perelli, uradnik, 2 mil. (117.900); Guido Piccinin, ravnatelj, 2 mil. (117.900); Mario Picotti, upokojenec, 2 mil. (117 tisoč 900); Vladimiro Perazzi, trgovec, 2 mil. (117.900).

(Konec prihodnjič)

Zastrupljene vabe na lovišču v Sovodnjah

Goriška lovska zveza sporoča, da je s pomočjo lovskih čuvajev nastavila po polju na sovodenjskem lovišču zastrupljene vabe za uničenje roparskih živali. Zato opozarja prizadete občane, naj ne spuščajo na polje svojih psov, mačk in drugih živali, ki bi se lahko lotili zastrupljenih vab in poginili. Priporoča tudi, naj tisti, ki opazijo take vabe, pustijo te na miru in se jih ne dotikajo.

V avtobusu je kradel

Goriška policija je včeraj prijela in zaslišala 37-letnega Egidia Cetino iz Gorice, Ul. Don Bosco, ter ga prijavila sodišču pod obtožbo, da je ukradel 1.300 lir v mestnem avtobusu.

Pred nekaj dnevi je sprevodnik mestnega avtobusa št. 1 prijavil na kvesturi, da je na končnem postajališču v Štandrežu neki neznanec izmaknil iz vozila 1.300 lir, ki so bile položene poleg sedeža šoferja. Obenem sta s šoferjem opisala sumljivega človeka, ki se je malo prej vrtel okrog tistega sedeža. Na osnovi teh podatkov je policija zasumila Cetino, ki so ga zaslišali in ta je tatvino tudi priznal.

Z rešilnim vozom Zelenega križa so včeraj nekaj po 17. uri pripeljali v goriško civilno bolnišnico 58-letnega Giuseppa Marchija, dimnikarja iz Ul. Toti v Gorici. Zdravniki so mu ugotovili infarkt v križu ter so ga pridržali za 60 dni na zdravljenju.

Kino na Občinah

predvaja danes, 27. t. m., s pričetkom ob 18. uri film, ki ga je režiral Pietro Germi:

L'IMMORALE

Igrajo: UGO TOGNAZZI, STEFANIA SANDRELLI in drugi

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 27. t. m., s pričetkom ob 19.30 Cinemascope Technicolor briljantno komedijo:

I BARBIERI DI SICILIA

Igrajo: FRANCO FRANCHI, CICCIO INGRASSIA, GARLO HINTERMAN in DANIELA GIORDANO

Goriško-beneški dnevnik

SEJA OBČINSKEGA SVETA V GORICI

Prispevek občinske uprave v korist prebivalstva Sicilije

V našem mestu bomo nudili oskrbo vsaj eni ali dvema sirotama - Sporočilo o ostavki odv. Sfiligoja - Izgradnja podvoza za pešce na Majnici - Otroški vrtec v Štandrežu

Goriški občinski svet je sinoči sprejel predlog župana Martine, da pokloni pol milijona lir kot izraz vsedržavne solidarnosti RAI-TV v korist prizadetemu prebivalstvu na Siciliji. Za predlog so glasovali vsi razen liberalcev, ki so zagovarjali stališče, naj bi občinska uprava ne poslala nikakršnega denarja, ampak bi raje nudila oskrbo dvema ali celo trem sirotam v našem sirotišču Contavalle. Župan se je formalno obvezal da bo občina sprejela v oskrbo vsaj eno, če ne celo dve sicilijanski siroti.

Na začetku seje je župan napovedal razpored včerajšnjega dela ter določil, da bodo o jedrskem pospeševalcu govorili na koncu. Sporočil je ostavko odbornika odv. Sfiligoja ter prebral njegovo pismo, o sami ostavki pa bodo razpravljali na prihodnji seji. Komunist odv. Batello je rekel, da zadeva odločitev odbornika Sfiligoja ves občinski svet, zlasti njegov demokratični del, ki vedno budno spremlja narodnostna vprašanja slovenske manjšine. Njegov odstop dokazuje počasnost v reševanju nacionalnih vprašanj, o katerih je občinski odbor trdil, da so že rešena. Batello je tudi želel izvedeti za težave v podgorski tekstilni tovarni, nastale zaradi velikih neprodanih zalog, o katerih je lastnik tovarne pismeno obvestil župana in sindikalne organizacije. Ob koncu je predlagal, naj bi občina izročila vsem deželnim svetovalcem naše pokrajine material o Fortejevi gospodarski konferenci, da bi mogli uspešno zagovarjati goriške koristi v bližnji obravnavi razvojnega programa v deželnem svetu.

Odbornik Lupieri je nato poročal o vrsti nujnih sklepov, ki se tičejo deželnih prispevkov za javna dela. Tako so svetovalci odobrili drugo fazo uresničevanja obsežnega načrta za ureditev cest, med katere spadajo v sedanji fazi ceste Attimis, Pevma — Oslavje, Sv. Mihael, cesta v Sovodnje, Ul. IV. novembra in Ul. Monte Calvario v Podgori; po večini gre za kritje teh cest z novo asfaltno oblogo. Liberalec inž Fornazir se je vzdržal pri celotni seriji glasovanj, češ da so bili prekasno obveščeni o obravnavi tako pomembnih predlogov.

Pri bivšem lokalu «Fogolar na Majnici» (sedanji Puia) bodo zgradili podvoz za pešce, da bi jim ne bilo treba prečkati ceste, ki postaja vse bolj prometna; za objekt bodo potrošili 11 milijonov lir. Kasneje bodo celotno področje urbanistično uredili, da bi preprečili možnost nastajanja prometnih nesreč. Za popravilo cerkev v Štandrežu, Podgori, Pevmi in v Ul. sv. Ivana v Gorici bodo potrošili po 15 milijonov lir.

Občinski odbor je ponovil obveznost, da bo zgradil pokriti plavalni bazen, brž ko bo imel na voljo dovolj denarja. Ko je odbornik Lupieri poročal o najemu državnega prispevka za izgradnjo novega otroškega vrtca v Štandrežu, je svetovalec Milutin Černe vprašal po lokaciji nove šolske zgradbe. Odbornik mu je odgovoril, da jo nameravajo zgraditi poleg sedanje osnovne šole v Ul. sv. Mihaela.

DANES NA ŽUPANSTVU V GORICI

Stisk prijateljskih rok štirih sosednjih mest

Skupno željo po mirnem sožitju in plodnem sodelovanju bodo izrazili najvišji predstavniki Celovca, Ljubljane, Nove Gorice in Gorice - Vabilo SKGZ

Danes popoldne ob 17. uri si bodo v beli dvorani na goriškem županstvu segli v roke najvišji predstavniki Celovca, Ljubljane, Nove Gorice in Gorice, da bi si ob začetku leta izmenjali novoletna voščila, predvsem pa znova poudarili globoko željo vseh teh štirih mest po mirnem sožitju in sodelovanju, da bi utrjevali mir v tem delu v preteklosti tako razbičane Evrope ter s tem pokazali tudi drugim, po kateri poti je potrebno hoditi za dosego skupne blaginje.

Goriški župan Michele Martina bo imel skupno s člani odbora v gosteh ugledne predstavnike sosednjih mest; Celovec bodo zastopali župan Hans Ausserwinkler z generalnim tajnikom dr. Platzom in dr. Roemerjem. Ljubljano bodo zastopali predsednik mesta inž. Miha Košak in podpredsednik inž. Levstik ter predsednik Šiške Zbrizaj, ki je ena izmed petih ljubljanskih občin. Novo Gorico bodo predstavljali predsednik Milan Vižintin, podpredsednik Jožko Humar ter dr. Koršič in dr. Poljšak, nadalje bo v slovenski delegaciji tudi član izvršnega odbora Socialistične republike Slovenije dr. Jožko Strukelj.

Takšna srečanja, ki bodo ob začetku vsakega leta, bodo izmenoma vsako leto drugje. Letos je v Gorici, ki je takšno srečanje predlagala.

Naknadno smo izvedeli, da je Slovensko kulturno gospodarska zveza sprejela uradno vabilo, naj pošlje svojega predstavnika na današnje srečanje na županstvu, kar znova podčrtuje vlogo, ki jo naše mesto hoče imeti v odnosu do manjšin.

Umestitev novega predsednika videmskega nadzornega odbora

Včeraj je bil v Vidmu sestanek pokrajinskega nadzornega odbora, na kateri je odbornik za krajevne ustanove Vicario umestil novega predsednika odbora odv. Giancarla Paganija, ki bo nadomestil prejšnjega predsednika odv. Claudia Magnina. Ob tej priliki je imel odbornik Vicario govor, v katerem je izrekel nekatere zanimive ugotovitve v zvezi z delovanjem novih deželnih nadzornih organov.

S SEJE POKRAJINSKEGA ODBORA

Važnost pokrajinskih uprav v sklopu deželne ureditve

V soboto bo seja pokrajinskega sveta

V četrtek zvečer je bila pod predsedstvom dr. Chientarolija običajna tedenska seja pokrajinskega odbora. Ob tej priliki so sklenili, da bodo sklicali izredno sejo pokrajinskega sveta za soboto 3. februarja ob 16. uri, za katero bo odbor pripravil precej obširen dnevni red.

Chientaroli je nato poročal o občnem zboru Zveze pokrajin, ki je bil prejšnji teden v Neaplju ter sta se ga poleg predsednika pokrajine udeležila tudi odbornika Pecorari in Vezil. Na zborovanju so poudarili važnost pokrajinskih uprav tudi v deželni ureditvi, ker so pobudniki in koordinatorji gospodarskega in socialnega delovanja v krajevnem okviru. Zato je treba pokrajinskim upravam zagotoviti dovolj finančnih sredstev, da bodo lahko učinkovito delovale v korist skupnosti večjega števila občin.

Odbor je nato odobril več ukrepov upravnega značaja, med drugim ukrepe za nadzorstvo nad lovom in ribištvom, ter za začasno upravo ceste «Villa Luisa» pri Škocjanu.

Gostoljubje za Sicilijance

Kdor želi nuditi zavetišče prizadetim prebivalcem s Sicilije, lahko svojo ponudbo sporoči goriškemu prefektu. V predlogu naj prizadeta oseba navede točen kraj, število sob, ki bi jih dala na voljo, čas gostoljubja in podobno.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Jutri, 28. januarja je v Gorici odprta cvetličarna Jožef Bandelj, na Travniku, tel. 54-42.

Zelena luč za Livek

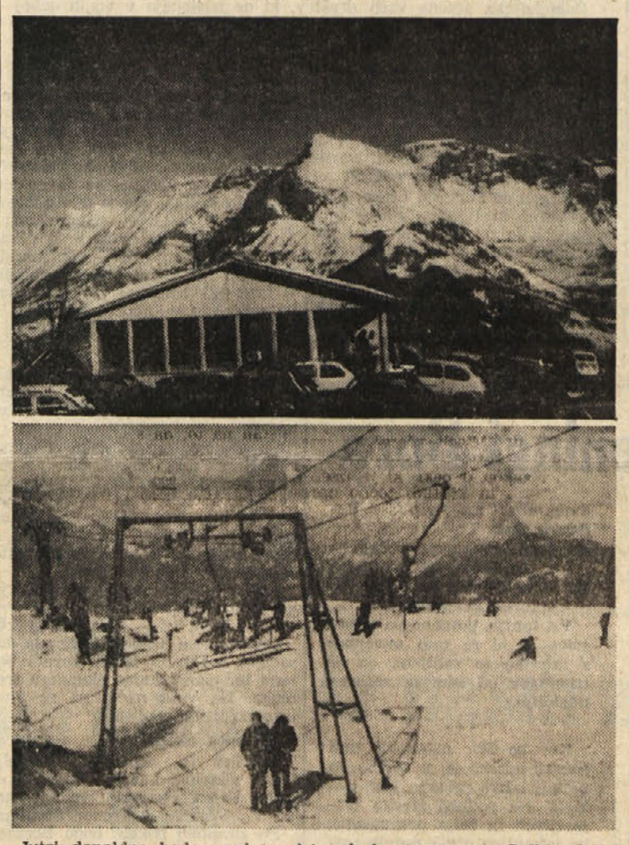

Jutri dopoldne bodo uradno odprli smučišča in žičnice na Livku pod Kukom. S tem se Livek uradno vključuje v vrsto primorskih zimskošportnih središč, ki mu zavoljo ugodnih terenov, bližine velikih centrov, dobre opreme z vlečnicami ter ugodnih snežnih razmer upravičeno lahko prerokujejo še lepo prihodnost.

Ta dan bodo otvorili gostišče ob parkirišču na zaključku prve vlečnice ter tri vlečnice, dve krožni in eno nihalno. Skupna dolžina vseh treh vlečnic je 1.200 metrov, kapaciteta pa znaša blizu tisoč vlekov na uro. Smučišče pod Kukom so položna in strma, kakor si jih kdo lahko želi. Snežna odeja trpi tja do pomladi, ker so smučišča na osojni strani. Dohod je možen z dveh strani, po Soški dolini, kjer se v vasi Idrsko odcepi pet kilometrov dolga makadamska pot do Livka, ali pa po Beneški Sloveniji čez Sovodnje, Čepletišče in drugorazredni prehod Polava,, odkoder je do Livka samo dva kilometra poti. Obe cesti sta spluženi, zlasti cesta čez Benečijo, ki je speljana po prisojni strani, je skoraj vedno brez snega. Z livških smučišč je lep razgled na Soško dolino v okolico Kobarida, na Krn in njegove planine, na drugi strani pa na Matajur. Pobudnik izgradnje smučarskega centra je Turistično društvo iz Kobarida. Na zgornji sliki je gostišče ob smučišču s Krnom v ozadju, na spodnji sliki pa vlečnica med obratovanjem.

VEČERI OB SREDAH V «GREGORČIČU»

Širjenje slovenske knjige na Goriškem

Zakaj je bila slovenska knjiga našim nasprotnikom vedno trn v peti - Cenene in lepe slovenske enciklopedije - Nadaljnje delovanje kluba

Na zadnjem večeru ob sredah v klubu «Simon Gregorčič» je bil govor o širjenju slovenske knjige. Predstavnik Tržaške knjigarne iz Trsta Stanko Lupinc, ki je po rodu Goričan ter je bil dolga leta zaposlen v slovenski knjigarni v Gorici, je opisal važnost knjige v narodnem osveščanju ter vzgajanju. Prisotnim je navedel nekaj zgodovinskih podatkov izpred prve svetovne vojne, ko smo imeli Slovenci v Gorici dve knjigarni, med katerimi je bila Gabrščkova v Trgovskem domu najlepša knjigarna od Dunaja do nas ter je bilo v njej moč dobiti vse slovanske knjige. Zaradi odkritih simpatij v prid srbske vojske v balkanski vojni so Gabrščka avstrijske oblasti, ki so bile njegov glavni odjemalec, začele sabotirati. Zašel je v finančne težave ter je skušal knjigarno ohraniti s tem, da je zaprl knjigarno v Gosposki ulici. Sam Gabrršček piše v svojih spominih, da je s tem napravil usodno napako. Hud udarec mu je prizadejal tudi požig kioska Miramar v Gradežu. Fašizem je prepovedal prodajo vseh slovenskih knjig, in tudi za kratko dobo po sporazumu s Stojadinovićem, ko so knjige iz Ljubljane uradno prihajale v Gorico, je policaj takoj po podpisu prevzemnice knjige zaplenil.

Z nastankom osvobodilne borbe se je začelo tudi tiskanje slovenskih knjig. Prevoznik Poldo Doljak je iz Milana prepeljal v Grgar dva tiskarska stroja za partizansko tiskarno. Po vojni so se na Korzu spet pojavile slovenske knjige, ki jih je naščuvana šovinistična drhal zažgala. Zakaj vsa ta gonja proti slovenski knjigi? Zupančič je ob neki priliki rekel: Narod brez knjige je narod brez spomina. Torej bi požigalci in uničevalci slovenskih knjig želeli, da bi bili brez spomina, brez preteklosti, brez naših tradicij in kulture.

Slovenska knjiga je na organiziran način dokaj globoko prodrla v slovenske vrste na Tržaškem. Sedaj je na vrsti Goriška. V klubu so seznanili prisotne z izidom nove enciklopedije, ki je polovico cenejša od enake enciklopedije v italijanščini. Vse knjige so na voljo v obeh slovenskih knjigarnah v Gorici. Možno jih je naročiti tudi na obroke.

Pred tem je predsednik kluba Marko Waltritsch poročal o dosedanjem delu kluba ter o bodočih predavanjih, med katerimi naj omenimo predavanja o zamejskem tisku, o urbanističnem razvoju Nove Gorice, o sarajevskem atentatu itd.

Sindikalni sporazum v Tržiču

Sindikalni predstavniki so sporočili prizadetim delavcem, da je bil po posredovanju goriškega prefekta dosežen sporazum za delovne pogoje v podjetju ASGEN. Obenem so se zahvalili prefektu za posredovanje, ki je omogočilo dosego sporazuma. Ta obsega 6 točk ter predvideva vključenje in zaokroženje tarif za akordno delo, novo vrednost točk, proizvodno nagrado za 1967 in proučitev kvalifikacij. Novi sporazum stopi takoj v veljavo.

Lov na lisico na Vrhu

Jutri priredi vodstvo lovskega rezervata na Vrhu lov na lisico, ki se ga morejo udeležiti tudi tisti lovci, ki ne sodijo v to lovišče. Vsi udeleženci te športne manifestacije morajo imeti pri sebi lovsko dovoljenje, zavarovalnino pri RCT, obenem pa morajo imeti posebno dovoljenje za lov v obmejnem področju. Lovci se bodo ob 8.45 zbrali v Grilovi gostilni na Vrhu.

Včeraj so nudili prvo pomoč v tržiški bolnišnici 20-letnemu Vladimiru Gergoletu iz Doberdoba, ki se je zbodel na levi nogi. Okreval bo v 4 dneh.

Kino

Gorica

VERDI. 17.00: «L'indomabile Angelica», M. Mercier in R. Hossein. Italijanski kinemaskop v barvah.

CORSO. 17.15: «Riflessi in un occhio d'oro», Elisabeth Taylor in Marlon Brando, ameriški kinemaskopski barvni film, prepovedan mladini pod 18. letom.

MODERNISSIMO. 16.30—22: «Assassinio al terzo piano», Simon Signoret in James Caan, ameriški kinemaskopski barvni film, prepovedan mladini pod 14. letom.

CENTRALE. 17.15: «Peggio per me, meglio per te», Little Tony, v barvah.

VITTORIA. «Pecos è qui... prega e muori», R. Woods in Luciana Gigli, italijanski kinemaskop v barvah.

Tržič

AZZURRO. 17.30—22: «Ad ogni costo», Janet Laigh in Robert Hoffman, v kinemaskopu in barvah.

EXCELSIOR. 16—22: «L'investigatore», F. Sinatra in J. Jones. Kinemaskop v barvah.

PRINCIPE. 17.30—22: «La 25. ora», A. Quinn in V. Lisi. Barvni film.

S. MICHELE. 19—22: «Arrivano i rassi, arrivano i rassi», B. Keyet, kinemaskop v barvah. Dodatek «Allegri eroi», S. Laurel in O. Hardy.

Ronke

RIO. 19—21.30: «L'avventuriero», A. Quinn, R. Schiaffino in R. Haywort. V barvah.

DEŽURNE LEKARNE

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna PONTONI BASSI, Raštel 26 — tel. 33-49.

TRŽIČ

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna «Alla salute», dr. Fabris, Panzano, Ul. Cosulich 103 — tel. 72480.

RONKE

Ves dan in ponoči je odprta lekarna «All'Angelo» dr. Olivetti, Ul. Roma 23 — tel. 72-393.

OKROŽNO SODIŠČE V GORICI

Na križišču pri Štivanu do smrti povozil mopedista

Zaradi sleparije z eskomptirano menico bo sedel 18 mesecev

Pri dopoldanski razpravi se je včeraj zagovarjal pred goriškim okrožnim sodiščem 34-letni uradnik iz Trsta, Renato Zerauščck iz Ul. Franca št. 5, ki je bil obtožen nenamernega umora takrat 34-letnega Alberta Grudna iz Cerovelj pri Devinu.

Obtožba se nanaša na prometno nesrečo, ki se je pripetila dne 17. decembra 1965 ob 19.20 uri na križpotju, odnosno pri odcepu ceste pri Tržiču, znanem pod imenom «Agli archi», kjer se odcepi od državne ceste Tržič-Trst cesta proti Sabeljčam. Takrat se je peljal Zerauščck z avtom giulia 1300 iz Tržiča v smeri proti Štivanu. Blizu omenjenega križišča je kakih 25 m pred seboj zagledal nekega mopedista, ki je menda vozil preveč na sredini ceste, ali hotel morda zaviti celo na cesto proti levi. Pritisnil je na zavore, vendar ni mogel preprečiti trčenja. Giulia se je s silo zaletela v mopedista, ki je padel na pokrov motorja ter se potem odbil na tla, kjer je obležal nezavesten. Pone srečenca, za katera so potem ugotovili, da je bil Albert Gruden, ki se je vračal z dela v Tržiču proti domu, so odpeljali v tržiško bolnišnico, kjer pa ni več prišel k zavesti ter je ponoči ob 5.30 podlegel dobljenim poškodbam.

Zapisnik o nesreči je napravila izvidnica cestne policije iz Tržiča, ki je zadevo prijavila sodišču in je šele sedaj prišla na vrsto. Pri razpravi je obtoženec povedal, da je izplačal zahtevano odškodnino družini pokojnega Grudna, njegov zagovornik odv. Poillucci iz Trsta, pa je predlagal, naj ga popolnoma oprostijo, ker v danih pogojih avtomobilist ni mogel preprečiti nesreče. Sodišče je obtoženca, za katerega je tožilec predlagal eno leto zapora in odvzem voznega dovoljenja za eno leto, po daljšem posvetu oprostilo zaradi pomanjkanja dokazov.

Pri drugi razpravi je bil priseten od treh obtožencev samo eden in sicer 45-letni Giovanni Leotti iz Belluna. Njegova soobtoženca 61-letni Marcello Bazzarini iz Trsta, Ul. Madonnina 21 in 44-letna Maria Di Chito, ki stanuje na istem naslovu, pa sta bila odsotna.

Meseca novembra 1964 je Leotti izročil v Gorici nekemu Giuseppu Bulianu menico za 400 tisoč lir, ki je bila potem eskomptirana pri banki Del Friuli, ob zapadlosti pa je podpisniki niso plačali. Pozneje je Leotti podpisal novo menico za isto vsoto, ki jo je Bullian zopet eskomptiral pri omenjeni banki ter je tudi ostala neplačana.

Sodišče je spoznalo Leottija za krivega sleparije z menico ter ga je obsodilo na 18 mesecev zapora, 60 tisoč lir globe in plačilo sodnih stroškov. Ostala dva obtoženca sta bila oproščena s polno formulo, ker v zadevi nista zakrivila kaznivega dejanja. Obtožence sta branila odv. Aleffi iz Vidma in odv. Sfiligoj iz Gorice.

Drž. tož. dr. Laudisio; preds. sod. dr. Cenisi, sodnika Arculeo in Mancuso; zap. Noselli.

šport šport šport šport šport

ODBOJKA

DREVI OB 21.15

Derby B lige Bor-Libertas

Na stadionu «Prvi maj» Bor (ženske) in Breg (ženske in moški) za Zimski pokal

Drevi bo Bor zopet nastopil v prvenstvu odbojkarske moške B lige. Tokrat se bo v mestnem derbiju spoprijel s šesterko Libertasa, ki je na lestvici takoj za plavimi. Prav zaradi tega ne smemo podcenjevati današnjih nasprotnikov, pa čeprav v nobenem primeru ogrožati zmage predstavnikom Bora. Na polju ob mreži pa se lahko zgodi marsikaj in splošno je znano, da se vse ekipe v tekmah z Borom oborožijo in pokažejo vse, česar v prejšnjih dvobojih tudi s šibkejšimi tekmeci niso nikoli pokazale.

Borovci imajo torej še eno priložnost več, da obogatijo za obe točki. Ker gre za mestni derbi, bodo gostje pripeljali s seboj trumo navijačev. Kot protiutež pa morajo tudi navijači Bora množično bodriti plave, da bodo lahko ti dali vse iz sebe.

Drugi dogodek na odbojkarskem področju pa bo nocoj na stadionu «Prvi maj» pri Sv. Ivanu. Tu pa se bodo dekleta borila za «Zimski pokal». Dekleta Bora in Brega bo- do imela v gosteh šesterko iz Poreča. Tudi fantje Brega bodo nastopili, prav tako za «Zimski pokal», seveda v moški konkurenci, in tudi oni se bodo znašli pred bolj izkušenim moštvom iz istrskega mesteca.

Medtem ko se bo tekma Bor - Libertas, ki bo v Ul. della Valle, začela ob 21.15, se bodo tekme za «Zimski pokal» na stadionu «Prvi maj» začele ob 19. uri.

V sredo, 31. t. m, bo na sedežu, Vrdelska cesta 7, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju

10. REDNI OBČNI ZBOR ŠPORTNEGA ZDRUŽENJA BOR

z naslednjim dnevnim redom:

1. Izvolitev predsedstva in volilne komisije
2. Poročila predsednika, tajnika, blagajnika
3. Diskusija
4. Razrešnica staremu odboru
5. Volitve
6. Razno

NAMIZNI TENIS

7. KOLO B LIGE

TT Merano gotovo brez možnosti

V jutrišnjem kolu moške B lige se bo Bor pomeril na stadionu «Prvi maj», Vrdelska cesta 7, ob 10. uri z ekipo TT Merano. V prvem delu prvenstva so borovci gostovali v Meranu, kjer so želi nepričakovano zmago 9:0. Slovenska ekipa v postavi Edi Bole, Edi Košuta in Adrijan Tavčar je takrat nastopila povsem pozitivno. Res ne vidimo, kako ne bi mogel Bor gladko zmagati tudi v povratnem srečanju in to še na domačem igrišču. Meranska ekipa bo po vsej verjetnosti nastopila zopet v postavi Bussani, Linter in Gretter. Kot znano je TT Merano na dnu lestvice brez točk.

Vsi trije borovci so v precej dobri formi, še posebno Edi Bole, ki zadnje čase nastopa res zelo uspešno. Bor se še poteguje za vstop v A ligo, zato nujno potrebuje vsako točko, če hoče obdržati prvo mesto.

Pozno ponoči smo izvedeli, da je GITeT diskvalificiral za 2 tekmi Edija Košuto, ki jutri ne bo mogel igrati. T-ar

KOŠARKA

Promocijsko prvenstvo

Jutri v gosteh Bora najmočnejša peterka

Gre za ekipo Romolo Marchi Pordenone

V četrtek so imeli košarkarji Bora v gosteh peterko KK Sežana. Namesto rednega treninga so odigrali prijateljsko tekmo, ki jim je koristila predvsem, ker je trener prof. Mari izrabil priložnost, da je preizkusil razne igralce na mestu režiserja in da si ustvari popolnejšo sliko o trenutnem stanju ekipe. Trener je poslal na igrišče različne postave, da bi našel najprimernejšo za nedeljsko tekmo proti Romolo Marchi Pordenone. Tekma se je končala z izidom 75:63 v korist Sežane in je pokazala napredek v primerjavi z dvobojem z Libertas. Videti je bilo več borbenosti pod košem in posebno v obrambi, kjer je Sirk dokazal koliko so vredni skoki pod košem in kaj pomenijo tako osvojene žoge. Brez teh je namreč onemogočen sleherni protinapad. V napadu smo še vedno zasledili nekaj pomanjkljivosti kot sta netočnost v metih in slabo obvladovanje osnovnih prvin košarke. Vseeno pa lahko ugotavljamo, da postaja ekipa vse bolj borbena celota.

V nedeljo bo Bor igral tekmo proti ekipi, ki še ni doživela poraza, to je proti Romolo Marchi iz Pordenona. Spričo dejstva, da ima 138 točk v aktivu, kaže, da gre za najmočnejše moštvo prvenstva.

Baje se je ta ekipa v tekmi proti Confezioni Mario, ki je zmagala z eno samo točko razlike, ves čas branila na moža. Ta način bi se lahko izkazal ugodnejši od cone za plave, ko bi bilo moč izkoristiti hitrost prenovljenega moštva. Prvi pogoj pa je seveda premoč na odbitih žogah pod košem. Hitrosti bo treba dodati še določeno dozo premišljenosti, kar pomeni, da ni primerno vztrajati pri nemogočih prodorih, metati iz težkih položajev, posebno dokler niso vsi igralci na svojih mestih.

Jutri bo torej zelo zanimiva tekma Bor — Romolo Marchi Pordenone, ki bo v telovadnici v Ul. della Valle.

ADRIJAN ZAVADLAL

AVTOMOBILIZEM

MONTECARLO, 25. — Britanski par Vic Elford in David Stone je danes zmagovito zaključil z volanom avta Porsche letošnji «Rally Montecarlo». Damsko trofejo pa sta osvojili Angležinja Pat Mess Carlsson in Švedinja Elisabeth Nystrom, ki sta nastopili z Lancio. Italijanska znamka Lancia pa je osvojila ekipno trofejo.

Zaključna lestvica 37. avtomobilskega rallyja Montecarlo je naslednja:

1. Vic Elford — David Stone (VB) — Porsche — 14.116 točk
2. Pauli Toivonen — Martti Tinkkanen (Fin.) - Porsche - 14.192
3. Rauno Aaltonen (Fin.) — Henry Liddon (VB) - BMC - 14.451
4. Tony Fall — Mike Wood (VB) — BMC — 14.635
5. Paddy Hopkirk — Ron Crellin (VB) — BMC — 14.652
6. Ove Andersson (Šv.) - John Davenport (VB) - Lancia - 14.666
7. Jean Vinatier - J.F. Jacob (Fr.) — Alpine Renault — 14.676
8. Leo Cella — Alcide Paganelli (It.) — Lancia — 14.807
9. Hannu Mikkola — Anssi Jarvi (Fin.) — Datsun — 14.948

SMUČANJE

ZA VN MEGEVA

Veleslalom za mladega Bernarda Orcela (Fr.)

Na zimskih univerzitetnih igrah Sovjetski zvezi zlato kolajno v štafeti

MEGEVE, 26. — Komaj 22-letni Francoz Bernard Orcel je danes zabeležil svoj prvi veliki uspeh v mednarodni areni. Orcel si je namreč zagotovil zmago v veleslalomu za veliko nagrado Megeva, ki so ga tekli v dveh spustih. V prvem je bil najboljši Francoz Mauduit, v drugem pa je Orcel, čeprav je nosil startno številko 30, zabeležil odličen čas, ki mu je proti vsakemu pričakovanju prinesel dokončno zmago. To pa zaradi padca zmagovalca prve manche Maudita, ki je podrl količek tridesetih vrat, s čimer si je zapravil vsakršno možnost dobre uvrstitve.

Tekmovanje, katerega se niso udeležili ne Killy, ne Nenning in Schranz, ne Giovanoli in Bruggmann, je potekalo na 220 m dolgi progi z višinsko razliko 460 m in s 74 prehodi.

Izid veleslaloma je naslednji:

1. Bernard Orcel (Fr.) 4'07"91 (2'02"95+2'04"96)
2. Bill Kid (ZDA) 4'08"53 (2'05"37 +2'03"16)
3. Kurt Schnider (Šv.) 4'08"54 (2'05"6+2'03"38)
4. Willi Favre (Šv.) 4'09"08 (2'04"44+2'04"64)
5. Jean-Pierre Augert (Fr.) 4'11"37 (2'05"74+2'05"63)
6. Kaakon Mjoen (Norv.) 4'11"88 (2'06"12+2'05"76)
7. Bruno Piazzalunga (It.) 4'12"13 (2'05"58+2'06"55)

* * *

INNSBRUCK, 26. — Sovjetska zveza je osvojila sedmo zlato kolajno. Tokrat ji je prvo mesto pripadlo v moški štafeti 4x10 km. Vrstni red na cilju je naslednji:

1. SZ (Platunov 48'21"5, Čarkovsky 49'49"8, Zaharov 48'29"5, Silajev 45'59"4) 3 ure 12'40"2
2. Japonska 3.13'21"5
3. Finska 3.13'36"3

ŠPORTNO DRUŠTVO BREG NE MIRUJE

Ponovno aktivno delovanje odbojkarskega odseka

Moška in ženska ekipa nastopata na turnirju za «Zimski pokal»

Odbojkarska sezona vseh društev, ki ne nastopajo v višjih odbojkarskih ligah, se prične spomladi z uradnimi turnirji, zaključi pa se jeseni s športnimi igrami. Tudi Breg se je doslej držal tega pravila. Letos pa so se odbojkarice in odbojkarji društva iz dolinske občine prebudili mnogo poprej. Obe prvi ekipi sta se na namreč vpisali na turnirju za Zimski pokal 1968, ki se ga pri ženskah poleg Bora in Brega udeležujejo še Partizan Rieka, Partizan Poreč in Pula, pri moških pa poleg Brega še Partizan Rieka, Partizan Poreč in Uljanik. Poleg zimskega pokala pa sta pred vrati še obe mladinski prvenstvi: moško in žensko. Za vse te turnirje je seveda potrebno primernega treninga, kar je na žalost zaradi pomanjkanja telovadnic nemogoče. Zato se včasih ne smemo čuditi nekoliko pomanjkljivi igri ter slabim rezultatom. Ženska ekipa trenira enkrat tedensko poldrugo uro, moška prav tako; poleg tega fantje trenirajo skupaj z mladinci, kar je z ene strani tudi ovira. Mladinke pa sploh ne trenirajo. Vodstvo se je močno zanimalo za kako drugo telovadnico, a ves trud je bil do sedaj zaman. Zato se znajdemo sedaj pred pekočim problemom: atleti bodo morali nastopati praktično brez treninga — rezultati bodo po pričakovanju. Pa poglejmo si postavo ter programe posameznih ekip:

Ženska ekipa

Čuk, Slavec D., Sedmak, Slavec N., Foraus, Racman, Bandi, Barut, Rapotec, Petaros in Kofol. — Trener Mijot.

Po zimskem pokalu čaka odbojkarice Brega težko meddeželno prvenstvo B lige. Ker bo to prvenstvo za društvo tudi velik finančni napor, bi bilo priporočljivo, da bi se tega vse atletinje zavedale ter z redno prisotnostjo na treningih skušale doseči čimboljšo formo.

Prvi rezultati sedanjega turnirja pa so naslednji.

Bor : Breg 3:1 — Pula : Breg 3:0.

Dekletom se je močno poznala odsotnost nekaterih igralk zaradi bolezni ter pomanjkanje skupnega treninga. Na vsak način pa se nivo igre polagoma boljša.

Moška ekipa

Lovriha B., Škrinjar,, Prašelj, Gerli, Glavina, Lovriha Vojteh, Lovriha Vojko, Pangerc, Sancin, Žerjal V., Svetina — Trener Škrinjar.

Po zimskem pokalu bodo Brežani nastopili na promocijskem prvenstvu ali pa v D ligi, če se bo res ena ekipa te lige, kot kaže razpustila. V tem primeru čaka Brežane naporno prvenstvo, na katerega se morajo seveda primerno pripraviti.

Prvo tekmo za Zimski pokal je Breg izgubil v Puli proti Uljaniku in sicer s 3 — 2. Pripomniti pa je treba, da je Breg prepustil zmago domačinom šele po dolgi enakovredni igri, ko je Brežanom zmanjkala kondicija, ki jo brez treningov seveda ne morejo imeti. Lepa igra pa naj bo vzpodbudna za vse atlete za nadaljnje delo.

Madinke

Žerjal, Sancin N., Sancin D., Turk, Boneta, Ota, Corradini, Kuret, Zobec, Slavec. — Trener Mijot.

Mladinsko ekipo, ki je bila šele letos ustanovljena, čaka najprej mladinsko prvenstvo, v katerem pa bodo ekipo ojačile igralke prve ekipe Slavec D., Foraus, Rapotec in Petaros, nato pa še promocijsko prvenstvo. Ker je ekipa dosedaj le malo trenirala, se igralke ne smejo predati malodušju, če ne bo v začetku igra veliko prida. Pozneje se bo ta z rednimi treningi prav gotovo izboljšala.

Mladinci

Sancin, Lovriha F., Lovriha Vojteh, Lovriha Vojko, Žerjal, Svetina, Hrovatin, Kodrič, Strnad, Pangerc.

Mladince čaka v kratkem mladinsko prvenstvo, istočasno pa bodo izpolnjevali vrzeli prve ekipe, saj so nekateri redni igralci prve šesterke.

Ni pa v programu za mladince noben drug turnir.

To bi bil kratek oris brežanske odbojke, ki je zaradi pomanjkanja primernih prostorov zašla v hudo krizo. Vodstvo se bo pa pozanimalo še za dve šolski telovadnici v upanju, da jih bodo ravnateljstva dala na razpolago. Vse atlete pa vzpodbujamo k marljivemu delu.

K. V.

Atletski treningi Bora

Atletski odsek ŠZ Bor bo prihodnji teden začel z rednimi zimskimi treningi. Običajno se treningi začnejo sicer prej, letos pa zaradi mraza in drugih neprilik teh ni bilo mogoče izvesti.

Treningi bodo razdeljeni za člane, mladince in naraščajnike in za mlade atlete kategorije «dečkov» (rojeni l. 1953, 54, 55).

Člani, mladinci in naraščajniki bodo imeli trening vsak torek in petek od 19. ure naprej, dečki pa vsak ponedeljek in četrtek od 15. do 17. ure.

Treningi bodo v dvorani stadiona «Prvi maj» v Trstu, Vrdelska cesta 7.

- Prvi trening za dečke bo v ponedeljek 29. januarja
- Prvi trening za ostale bo v torek 30. januarja

Vsi fantje, posebno pa nižješolci, ki bi se radi ukvarjali z atletiko so vabljeni, da se treningov od samega začetka udeležijo.

* * *

Ker bo Bor ustanovil tudi ženski odsek, se v torkih in petkih lahko zglasijo tudi dekleta. Na podlagi števila prijavljenih in želja posameznic, bo sestavljen urnik rednih treningov.

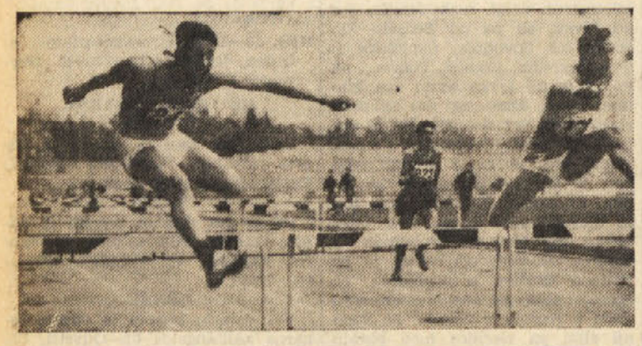

PLAVANJE

KIMBERLY, 26. — Južnoafriška plavalka Karen Muir je s časom 2'24"1 izboljšala lastni svetovni rekord na 220 jardov hrbtno. Njen prejšnji najboljši čas na svetu, ki ga je zabeležila 28. januarja lanskega leta v Pretoriji, je bil 2'27"7.

UMETNO DRSANJE

VAESTERAAS, 26. — Cehinja Hana Maškova je tudi po šestih obveznih likih evropskega prvenstva v umetnostnem drsanju v vodstvu lestvice pred Avstrijko Schubovo in bivšo evropsko prvakinjo Seyfertovo.

Jutri so na sporedu prosti liki. Začasna lestvica je naslednja:

1. Hana Maškova (ČSSR) 1171,9 t.
2. Beatrix Schuba (Av.) 1155,2
3. Gabriele Seyfert (V.Nem.) 1128,9
4. Sally-Anne Stapleford (VB) 1105,8
5. Zsuzsa Almassy (Madž.) 1103,7

itd.

GORIŠKI NOGOMET

Jutri v Štandrežu Juventina-Maranese

Juventina in Maranese sta se osem dni pred uradnim datumom tudi ugodno vreme, ki morda ne njihovega kola počivajo ali pa igrajo tekme, ki so jih morale prekiniti ali odložiti. Za tekmo vlada precejšnje zanimanje tudi med goriškim občinstvom, ker v nedeljo ni drugih srečanj ne v prvi ne v drugi in niti v tretji kategoriji amaterjev. Pro Gorizia igra v Trstu, Audax in Sovodnje počivata pred pričetkom povratnega kola, štandreška in maranska ekipa pa pričenjata v nedeljo. Zanimanje je toliko večje, ker je Maranese še vedno v napredujoči fazi in na polno paro zbira točke, tako da je druga z eno samo točko razlike od Audaxa in Dolegnana, prvih na lestvici. Razen tega ima z Juventino še star dolg od pretekle jeseni, ko je bila prvič in edinikrat v letošnjem prvenstvu premagana na domačem igrišču. Izid je bil tedaj 1:0 za Juventino.

Seveda tudi Juventina v prihodnjem srečanju ne misli počivati, predvsem ker si je v zadnjih dveh tekmah pridobila štiri točke z dvakratno prepričljivo zmago. Vendar bo tudi v prihodnjem srečanju igrala nekoliko okrnjena, ker mora Nanut od doma zaradi dela. Njegova odsotnost se bo poznala v centru, upajmo le da bo tisti, ki ga bo nadomestil, uspel pozitivno napolniti vrzel v ekipi. Tekmo z Maranese bodo rdeče-beli odigrali na domačem igrišču v Štandrežu z začetkom ob 14.30.

V Sovodnjah, ob 11.30, bo srečanje med domačo ekipo juniorjev in Juventino za zadnjo tekmo njihovega prvenstva. Srečanje ni bilo odigrano zaradi prehudega mraza pred štirinajstimi dnevi.

D. R.

Tako jutri moštva na igriščih

- **SPAL**
  Cipollini; Stanzial, Tomasin; Bertuccioli (Reia), Pasetti, Boldrini; Reif, Bigon, Rozzoni, Parola, Bean.
  LR VICENZA
  Bardin; Piampiani, De Petri; Gregori, Carantini, Calosi; Menti (Bicicli), Gori, Cosma, Demarco, Fontana.
- **BRESCIA**
  Galli; Fumagalli, Vitali; Rizzolini, Tomasini, Botti; Salvi, D'Alessi, Troja, Colausig (Mazzia), Braida.
  TORINO
  Vieri; Poletti, Fossati; Puia, Agroppi, Bolchi; Carelli, Ferrini, Combin, Moschino, Facchin.
- **CAGLIARI**
  Reginato; Martiradonna, Longoni; Cera, Vescovi, Niccolai; Nenè, Badari, Hitchens, Greatti, Riva.
  BOLOGNA
  Spalazzi (Vavassori); Roversi, Ardizzon; Guarneri, Janich, Tumburus; Pace, Turra, Ferrario, Fogli, Clerici.
- **NAPOLI**
  Zoff; Nardin, Pogliana; Stenti, Panzanato, Bianchi; Orlando, Juliano, Altafini, Sivori (Canè ali Montefusco), Barison.
  ROMA
  Pizzaballa; Imperi, Carpenetti; Losi, Scaratti, Ossola; Ferrari, Capello (Cordova), Jair, Peirò, Taccola
- **INTER**
  Sarti; Burgnich, Facco; Benitez (Bedin), Santarini, Landini; Domenghini, Mazzola, Cappellini, Suarez, Bonfanti.
  MANTOVA
  Bandoni; Scesa, Freddi; Micheli, Pavinato, Giagnoni; Spelta (Tomeazzi), Catalano, Di Giacomo, Salvemini, Stacchini.
- **FIORENTINA**
  Albertosi; Rogora, Mancin; Bertini, Ferrante, Brizi; Maraschi, Merlo (Cencetti), Brugnera (Magli), De Sisti, Chiarugi.
  MILAN
  Belli; Anquilletti, Trapattoni; Scala, Malatrasi, Rosato; Hamrin, Lodetti, Sormani, Rivera, Prati.
- **SAMPDORIA**
  Matteucci; Dordoni, Garbarini; Carpanesi, Morini, Vincenzi; Salvi (Francesconi), Vieri, Cristin, Frustalupi, Francesconi.
  VARESE
  Da Pozzo; Sogliano, Borghi; Picchi, Cresci, Della Giovanna; Leonardi, Tamborini, Anastasi, Burlando, Vastola.

Danes ob 14.30

- **JUVENTUS**
  Anzolin; Coramini, Leoncini (Onor); Bercellino, Castano, Sacco (Leoncini); Simoni (Sacco ali Favalli), Del Sol, De Paoli, Cinesinho, Zigoni (Menichelli).
  ATALANTA
  Valsecchi; Poppi, Nodari; Tiberi, Cella, Signorelli; Salvori, Milan, Savoldi, Dell'Angelo, Danova.

DOMAČI ŠPORT

ODBOJKA

Danes, v soboto, 27. januarja
Moška B liga
Ob 21.15 v Ul. della Valle
BOR — LIBERTAS

* * *

Zimski pokal
Ob 19. uri na stadionu «Prvi maj»
BREG — POREČ (moški)
BREG — POREČ (ženske)
BOR — POREČ (ženske)

NOGOMET

Jutri, nedelja, 28. januarja
II. amaterska kategorija
Ob 14.30 v Štandrežu
JUVENTINA — MARANESE

* * *

Juniorsko prvenstvo
Ob 11.30 v Sovodnjah
SOVODNJE — JUVENTINA

* * *

Prijateljske tekme
Ob 14.30 v Nabrežini
PRIMORJE — TABOR (Sežana)

* * *

Ob 14.30 v Boljuncu
PRIMOREC — ROSANDRA

NAMIZNI TENIS

Jutri, v nedeljo, 28. januarja
Prvenstvo B lige
Ob 10. uri na stadionu «Prvi maj»
BOR — TT MERANO

KOŠARKA

Jutri, v nedeljo, 28. januarja
Promocijsko prvenstvo
BOR — R. MARCHI (Pordenone)

OBVESTILA

ŠD BREG
poziva vse nogometaše, člane in mladince, da se udeležijo seje, ki bo danes, 27. t. m., v Dolini ob 20.30.

* * *

ŠD BREG
priredi v nedeljo, 4. februarja, smučarski izlet v Sappado. Vpisovanje pri saških zastopnikih.

Totocalcio

Brescia — Torino	2	1	X
Cagliari — Bologna	1	X	
Fiorentina — Milan	X	1	2
Inter — Mantova	1		
Napoli — Roma	1		
Sampdoria — Varese	2	X	
Spal — Vicenza	1		
Bari — Perugia	1		
Lazio — Reggiana	1		
Messina — Genoa	X	2	
Padova — Verona	1	X	
Triestina — Pro Patria	1		
Trapani — Taranto		nev.	

TOTIP

1. —	prvi	1	1	1
	drugi	X	1	2
2. —	prvi	1		
	drugi	X		
3. —	prvi	1	1	
	drugi	1	2	
4. —	prvi	X	1	
	drugi	1	2	
5. —	prvi	1		
	drugi	2		
6. —	prvi	1	2	
	drugi	2	1	

KAJ JE VRTOGLAVICA

(Nadaljevanje s 3. strani)

nja, vendar pa ljudje, ki imajo to bolezen, ne smejo delati v višinah in takih mestih, kjer je treba obdržavati ravnotežje ali pa stalno upirati pogled na določen predmet (urar, risar). Za zdravljenje priporočajo terapevtsko gimnastiko in medikamente, seveda se pa način zdravljenja odreja strogo individualno.

Še besedo več o centralni vestibularni vrtoglavici. Bolniki tožijo o občutku hitrega padanja in nihanja postelje. Ti občutki so lahko tako «realni», da bolniki v strahu držijo za rob postelje ali pa se oklepajo okrog stoječih ljudi. To vrsto vrtoglavice povzročajo obolenja žil v možganih, tumorji in encefalitis.

Vedeti moramo, da je vrtoglavica resen bolezenski znak, ki mu moramo takoj posvetiti vso pozornost. Pravočasno zdravljenje bo imelo v večini primerov uspeh.

Dr. S. B.

CHARLES EXBRAYAT 41.

Drugič v Sevilli

«Morales, vi delate še vedno sami? Muaquil mi je povedal, kaj ste počeli popoldne. Čestitam... Toda ali ste se zakleli, da me boste pustili ob strani? V tem primeru bi bilo bolj spodobno, če bi mi to povedali. Kaj naj sporočim Yardu? Amerikanci si «sodelovanje» čudno razlagate!»

Tolažil sem ga, kot sem mogel. Trdil sem, da bodo uspehi, ki jih bomo dosegli posamezno — ali s svojo sposobnostjo ali slučajno — uspehi vse skupine. Rekel sem mu, da bi prav gotovo sodeloval pri pokolu, če bi bil potrpežljiv in bi me v Nuevi Antequeri počakal, če se namreč pritožuje zaradi tega. Še več — ker mora naša akcija ostati tajna, ne bo nobene ovire, da ne bi svojim londonskim šefom povedal, karkoli bo hotel.

Kazalo je, da je ta možnost Charleya pomirila. Zasmejal se je in naročil novo steklenico. Zatrjeval sem mu, da ne bom več delal na svojo roko, v Huelvo bomo šli pa seveda skupaj. Tako se je vzdušje razvedrilo. Posedeli smo dve uri, se odpočili in odlično povečerjali. Med večerjo sem telefoniral Fernandezu. Povedal mi je, da je kamion odpeljal iz Sanlucara šele ob triindvajseti uri. Komisarja sem prosil, naj pove Luceru, da bom na mestu ob pol treh.

Proti eni, ko smo poravnali račun, je Arguthnot vprašal, če misliva iti spat ali pa mu predlagava kaj drugega. Že v naprej sem užival, ker sem vedel, kako bosta presenečena, ko jima bom povedal novico:

«Skupaj bomo šli v Huelvo...»

«V Huelvo?»

«Ob tej uri?»

«... zajet Lajolettovo tolpo...»

Ostala sta brez besede. Videl sem, kako nekaj premlevata in kako me opazujeta z izbuljenimi očmi. Nisem bil nezadovoljen.

«... ki vkrcava to noč tovor z mamili, namenjen za Havano, od tod pa bo šel verjetno na Florido.»

Moja kolega sta bila čisto na tleh. Prvi se je zbral Charley.

«Ali to ni šala?»

«Bila bi neokusna!»

Tudi Alonso je ugovarjal:

«Toda, končno, kako to veš?»

«To vama bom povedal pozneje, zdaj moramo iti!»

«Peš?»

«Čaka nas avto!»

Arguthnot se je posmehnil:

«Gotovo ste vse predvideli... Čestitam... Zelo ste sposobni.. mnogo bolj kot midva, ali ne, Muaquil?»

Alonso pa je bil zelo prijazen:

«José je eden najboljših agentov FBI, zato ni to nič čudno!»

Toda zakaj naj bi me uspeh opijanil?

«Ne bodimo prenežni... Pojdimo...»

Charley, ki ni hotel biti zadnji, je nemarno dejal:

«Sedaj naj vama povem nekaj, kar — upam — še ne veste... Lajolette je pred nekaj dnevi zapustil Barcelono. Popoldne sem po telefonu govoril z našim agentom...»

Ni bilo stvari, ki bi me lahko bolj razveselila!

«Upajmo, da se bomo srečali v Huelvi!»

Charley ni mogel prenesti, da bi bil statist (večni angleški ponos!). Ko je vstajal, je grenko dejal:

«Brez dvoma se vam moram zahvaliti, da ste me povabili na ostanke?»

«Če vas bo Lajolette ubil, verjetno ne boste več mislili, da se vam je bilo treba zahvaljevati, Charley.»

Skomizgnil je.

«Nihče me še ni ubil, moj dragi Moralès! Prepričan sem, da se to tudi Lajolettu ne bo posrečilo!»

SREDA

Potovanje je minilo brez posebnih dogodkov. Avto je dobro vozil. Kolega še nista prebavila moje zmage, še vedno sta kuhala jezo. Prešli smo zaspani Sanlucar in Mayor in Guardiamar ter presekali manzanilliske vinograde. Kljub pozni uri so bili na ulicah Palme del Condado še vedno ljudje. Andaluzijci pojmujejo čas popolnoma drugače kot drugi Evropejci. Nato smo bili mimogrede v San Juanu del Puerto in končno v Huelvi. Štiriindevetdeset kilometrov smo prevozili v uri in četrt. Da ne bi zbudili pozornosti, smo stopili iz avtomobila precej pred pristaniščem. Za Juana nisem skrbel — gotovo me bo našel!

Ko se je pred nami pojavil moški z revolverjem v roki, smo nervozno obstali. Prav nič nismo opazili, kdaj je stopil iz skrivališča. Bil je Lucero.

«Prezgodnji ste, señor... Kdo sta gospoda?»

Predstavi lsem ju:

«Alonso Muaquil iz FBI... Charley Arguthnot iz Scotland Yarda... Lucero, inšpektor seviljske policije...»

Anglež ni mogel skriti slabe volje.

«Kot vidim, ste angažirali policijo, Moralès, in tudi o tem naju niste obvestili...»

Tudi Alonso ni bil zadovoljen.

«Res, José, pretiravaš... Zakaj naju nisi obvestil? Kaj naju res ima za norca?»

«Vedel sem, da bi moral poslušati vajine očitke... zato sem to napravil na svojo roko... Toda, vraga, mi trije brez uradnega pooblastila ne moremo na ladjo, kjer nas morda čaka Lajolette!»

Alonso se je obrnil k Charleyu.

«Konec koncev ima prav...»

Arguthnot se je s tem strinjal, toda bil je slabe volje.

«V redu, toda postopek mi ni všeč!»

Tedaj je pritekel neki policist in zašepetal Luceru nekaj na ušesa. Inšpektor ga je takoj poslal nazaj.

«Gospodje, napadli bomo... Ladjo vidite tam zadaj na levi... Ime ji je La Caridad in pluje pod panamsko zastavo... Prosim vas, da se ne mešate v zadevo, da nam ne pokvarite načrta. Ker pa ste verjetno vsi oboroženi in vas zanima bolj neki človek kakor mamila, vas prosim, señor Moralès, da se postavite med tiste svežnje, vi, señor Muaquil, ostanite tu zadaj za temile sodi, in vi, señor Arguthnot, pojdite med tistele plohe na levi. Prosim vas, da pazite na ladjo. Če boste videli, da je kdo ušel iz našega obroča, ga ustavite!»

Zatrjevali smo mu, da na nas lahko računa. Če je Lajolette na ladji, bo gotovo skušal uiti. Prosil sem Macareno, naj ga napoti na mojo stran.

Ko smo prišli na svoja mesta, se je napad začel. Velikokrat sem že takole prežal, toda še nikoli nisem imel priložnosti, da bi lovil tako zver, kot je Lajolette, zalogaj, o kakršnem policist redko sanja. Bila je veličastna noč. Razločno sem videl Le Caridad in moža, ki je stražil na njenem kljunu.

Nenadoma sem napel ušesa: nekdo se mi je zelo oprezno približeval. Skrčen in pripravljen na skok sem počasi dvignil svoj Lueger, toda šepetajoč glas mi je zadržal roko:

«Don José?...»

«Si ti, Juan?»

«Da!»

Marijin brat se je splazil prav do mene.

«Kako si prišel semkaj, saj te sploh nisem opazil?»

«Navajen sem... Ali mislite, da bomo ujeli Lajoletta?»

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I. Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 8.100 lir — SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir. — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih dežel Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst